

Ailəsini, 3 uşağını
qoyub Suriyaya
gedən azərbaycanlı
öldürüldü
yazısı səh.4-də

Qurucusu: Rauf Arifoğlu Gündəlik qəzet 7 iyul 2015-ci il Çərşənbə axşamı № 146 (6174) Qiyməti 40 qəpik

Gündəm

“Abbas Abbasovun adamı Beynəlxalq Banka sədr gətirilir” - şok iddia

Hakimiyyətin Rusiyadakı müxalifətinin sponsoru ilə bağlı başqa iddia da var; bankın Moskva filialının rəhbəri Fuad Abdullayevlə baş nazirin sabiq 1-ci müavini və Vəziroy klanını hansı maraqlar bağlayır?

yazısı səh.8-də

İctimai Palatanın bərpası təklif olundu

yazısı səh.5-də

Ermənistan “narıncı inqilab”a doğru gedir?

yazısı səh.5-də

Cəbhədə artan gərginlik və müharibə hazırlıqları, yoxsa...

yazısı səh.8-də

MTRŞ “Space”-yə güzəştə gedir...

yazısı səh.11-də

Axtarışda olan iş adamının vəkili danışdı

yazısı səh.12-də

Ermənistan iqtisadiyyatı defolt təhlükəsi qarşısında

yazısı səh.13-də

Çin rejiminin zülmünə məruz qalan uygurların şanlı keçmişi və bu günü...

yazısı səh.15-də

Müstəntiq günahı qəzada ölən sərnشینin üstünə atdı

yazısı səh.14-də

Banklar kredit faizlərini artırdı

yazısı səh.2-də

Qorxanda dil niyə tutulur...

yazısı səh.15-də

Ramazan ayının 20-ci günü

İftar 21.30. İmsaq (azan) 4.48 (QMi)

20-ci günün duası: “İlahi, bu gün mənim üçün behişt qapılarını aç və cəhənnəm qapılarını bağla! Belə bir gündə məni Quran oxumağa müvəffəq et! Ey möminlərin qəlblərini sakitləşdirib Aram Edən!”

İftar duası: “Allahım, Sənin rızan üçün oruc tutdum, Sənə inandım, Sənə güvəndim. Sənin ruzinlə iftar açır və Sənə təvəkkül edirəm. Ey bağıslayan Allah, günahlarımı bağısla”.

ALLAH ORUCUNUZU QƏBUL ELƏSİN!

Bu gün 2-ci Qədr gecəsidir.

Qərb-Rusiya qarşıdurması daha da dərinləşdi

YUNANISTANI BİTİRƏN ƏN ƏSAS SƏBƏB: “KREMLLƏ DOSTLUQ...”

Ölkə maliyyə böhranından bu vəziyyətə düşsə də, onun indiki çöküşü daha çox siyasi səbəblərə bağlıdır; bu, Rusiya ilə təhlükəli həddə yaxınlıq edən digər ölkələr üçün də bir xəbərdarlıq sayılmalıdır; Kremlin ağısundakı Ermənistanda Avropa Birliyinin bayraqlarının dalğalanması bəlkə də bu prosesin başlanğıcıdır...

Şirvanda hərbi təyinatlı zavodda partlayış - ölən və yaralananlar var

Yavər Camalovun zavodundakı 1 nəfərin ölümü, 19 nəfərin yaralanması ilə nəticələnən hadisədə terror izi də aşıdırılır; müəssisənin direktoru “Yeni Musavat”a olayın təfərrüatlarını danışdı

yazısı səh.4-də

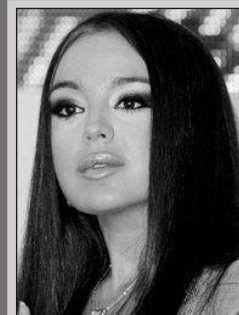
Kollegiyadan çıxarılan vəkil təzyiq altında olduğunu deyir

yazısı səh.7-də

Nigar Yaqublu: “Düşünürdüm ki, Nərgizdən sonra yəqin atamı həbsxanaya qaytarmazlar”

yazısı səh.3-də

YAP Leyla Əliyevanın deputatlığa namizədliyini irəli sürəcək

yazısı səh.2-də

İlham Əliyev yol tikintisinə səkkiz milyon manat ayırdı

Azərbaycan prezidenti İlham Əliyev Quba rayonunun Rustov-Xanəgah-Gürdəh, Rustov-Nöydün-Şuduq, Rustov-Məckəxəcə, Rustov-Bağçalı-Yekdar avtomobil yollarının tikintisi ilə bağlı əlavə tədbirlər haqqında sərəncam imzalayıb.

Sərəncama əsasən, altı min nəfər əhəlinin yaşadığı 12 yaşayış məntəqəsini birləşdirən Rustov-Xanəgah-Gürdəh, Rustov-Nöydün-Şuduq, Rustov-Məckəxəcə, Rustov-Bağçalı-Yekdar avtomobil yollarının tikintisinin davam etdirilməsi məqsədi ilə Azərbaycan Respublikasının 2015-ci il dövlət büdcəsinin dövlət əsaslı vəsait qoyuluşu xərclərinin bölgüsündə kəndlərarası avtomobil yollarının tikintisi və yenidən qurulması üçün nəzərdə tutulmuş vəsaitin 8,0 (səkkiz) milyon manatı Quba Rayon İcra Hakimiyyətinə ayrılıb.

Maliyyə Nazirliyi və Nazirlər Kabinetinə sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etmək tapşırılıb.

Yəmən bombalanması nəticəsində 45 dinc sakin həlak olub

Yəmən Ədən şəhərinin havadan bombardman edilməsi nəticəsində 45 dinc sakin həlak olub. APA-nın xəbərinə görə, bu barədə "Sky News Arabia" telekanalı məlumat yayıb. Məlumatla görə, şəhərin şimal hissəsindəki ticarət mərkəzinə düşən bombalar 45 nəfərin həyatına son qoyub.

Səudiyyə Ərəbistanının rəhbərlik etdiyi koalisiya qüvvələri martın sonundan etibarən Yəmənə hakimiyyəti ələ keçirən "Ənsər Allah" (husilər) hərəkatının mövqelərinə hava zərbələri endirir.

Avropa Oyunlarının qızıl medalçısı bahalı avtomobil aldı

Avropa Oyunlarında Azərbaycana qızıl medal qazandıran Ayxan Tağızadə özünə yeni avtomobil alıb. O, bu barədə özünün Instagram sahifəsində məlumat verib. Taekvondo üzrə kişilər arasında 68 kiloqram çəkidə qızıl medal qazanan Ayxan aldığı "Dodge" markalı maşının fotosunu paylaşmış və "Min şükür, Allah" deyərək qeyd edib.

Ayxan Tağızadə açıqlamasında yeni maşın aldığını təsdiqləyib. Aldığı maşının qiymətini açıqlamayan idmançı avtomobil sürməyə həvəsini olduğunu deyib.

Əldə etdiyimiz məlumata görə, A.Tağızadənin yeni avtomobili 61 min manat dəyərindədir.

Xatırladaq ki, ölkə başçısının sərəncamına əsasən I yer tutmuş hər bir idmançaya 150 min manat (prezidentin sərəncamı ilə 100 min + MOK tərəfindən 50 min) pul verilib (azvision.az).

Qəzet, jurnal və kitab əldə etməyin ən rahat yolu!

Siz sifariş edirsiniz, biz istədiyiniz ünvana çatdırırıq!

Xaricdə və Azərbaycanda nəşr olunan bütün qəzet və jurnallara abunə olmaq, həmçinin Rusiyada və Azərbaycanda nəşr olunan kitabları daha sərfəli qiymətə və daha qısa vaxt ərzində əldə etmək üçün sadəcə zəng etməyiniz və ya email yazmağımız kifayətdir.

Telefon: (012) 434 93 01, 434 01 33

"Elm" tədris mərkəzi

MAGIC LANGUAGES

- Ali məktəblər xarici dillər
- kompyuter kursları
- Magistratura - dövlət qulluğu - məntiq
- 1.C. mühasibat - anbar - bank işi
- Məktəbə qədər həftədə 5 dəfə
- Sürücülük kursları (1 aya 100 AZN)

Ünvan: 1. «Neftçilər» metrosu 40 mert. R.Rüstəmov-44

Tel./Faks: (012) 421-10-46; 408-44-43;

Mob: (055) 660-60-95; (050)203-55-95

Ünvan: 2. «İnşaatçılar» metrosu 60 metr. «İran» klinikasının yanı

Tel./Faks: (012) 434-88-28; 408-44-74;

Mob: (055) 660-07-05

YAP Leyla Əliyevanın deputatlığa namizədliyini irəli sürəcək

Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyeva 2015-ci ilin noyabr ayında keçiriləcək parlament seçkilərində hakim Yeni Azərbaycan Partiyasının (YAP) deputatlığa namizədi ola bilər.

Bu barədə YAP icra katibinin müavini, deputat Siyavuş Novruzov modern.az saytına eksklüziv açıqlamasında məlumat verib.

Siyavuş Novruzov bildirib ki, YAP-da Leyla Əliyevanın namizəd olması ilə bağlı yekdil fikir var. Onun sözlərinə görə, Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyevanın rəhbərliyi ilə xaricdə Azərbaycan haqqında aparılan təbliğat, "Xocalıya ədalət" kampaniyasının həyata keçirilməsi ölkəmizin beynəlxalq aləmdə tanınmasında mühüm rol oynayıb.

"Amerikanın 20-dən artıq ştatı Xocalı soyqırımını tanıyıb. Bundan başqa, bütün müsəlman ölkələri Ermənistanın Xocalıda soyqırım törətdiyini qəbul edib. Bütün bunlar Leyla Əliyevanın xidmətidir. Belə bir gəncin xaricdə millət vəkili olaraq Azərbaycanı təmsil etməsi çox önəmli məsələdir".

YAP icra katibinin müavini onu da qeyd edib ki, Leyla Əliyeva hər zaman təmənnsiz olaraq kimsəsizlərə, xəstələrə, imkansız adamlara kömək göstərir, xaricdə təhsil alan tələbələrə dəstək verir. "YAP bütün bunları nəzərə

alib, Leyla xanımın namizədliyini irəli sürmək istəyir. Bu, bütün partiya üzvlərinin istək və arzusudur. Bu istək və arzular partiya rəhbərliyinə çatdırılacaq. Lakin son qərar Leyla Əliyevanın özü verəcək. Leyla Əliyeva Azərbaycan gəncliyi üçün bir nümunədir, Azərbaycan gəncliyinin lideridir. Hamı bilir ki, cənab prezidentin övladı Azərbaycan üçün nə qədər böyük işlər görüb. Azərbaycanı tanıdan, mədəniyyətimizi, tariximizi dünya səviyyəsində təbliğ edən Leyla xanım gənclərimizə örnəkdir. Kaş məmur övladlarının on faizi Leyla Əliyeva qədər Azərbaycana bağlı olaydı, Azərbaycana xidmət edəydi. Azərbaycanın Leyla Əliyeva kimi gənclərə böyük ehtiyacı var".

Leyla Əliyeva Bakıda 160 sayılı məktəbdə oxuyub. İsveçrədə və Böyük Britaniyada ali təhsil alıb. Moskva Dövlət Beynəlxalq Münasibətlər İnstitutunda magistr pilləsini bitirib. O, Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti olmaqla yanaşı, həmçinin Moskvada rus dilində nəşr olunan "Baku" jurnalının baş redaktoru, Rusiya Azərbaycanlı Gənclər Təşkilatının (RAGT) sədri, İslam Əməkdaşlıq Təşkilatının Gənclər Forumunun baş əlaqələndiricisidir.

O, 2011-ci il, iyulun 4-də Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı ilə Azərbaycan diasporunun inkişafı sahəsindəki xidmətlərinə görə "Tərəqqi" medalı ilə təltif olunub.

Ailəsini, 3 uşağını qoyub Suriyaya gedən azərbaycanlı öldürüldü

Suriyada daha bir azərbaycanlı öldürülüb. İŞİD silahlı terror qruplaşması tərkibində vuruşan 1985-ci il təvəllüdü Fikrət Əliyev bir neçə gün əvvəl öldürülüb. Musavat.com-un əldə etdiyi məlumata görə, Bakıda doğulan və Zirə qəsəbəsində yaşayan Fikrət Əliyev 3-4 ay əvvəl ailəsini ataraq Suriyaya getmişdi. F.Əliyev Suriyaya getməmişdən əvvəl ikinci dəfə də ailə həyatı qurub. Onun ikinci dəfə ailə həyatı qurduğu xanımı da hazırda Suriyadadır. Azərbaycanda isə birinci xanımından olan 3 övladı qalıb.

Xatırladaq ki, Suriyaya gedərək müxtəlif silahlı qruplaşmalara qoşulan azərbaycanlıların sayı gün keçdikcə artır. Əvvəllər ölənlər azərbaycanlıların şəkilləri qruplaşmaların digər üzvləri tərəfindən sosial şəbəkələrdə paylaşılırdı. Son zamanlar isə bu olmur. Əsas səbəb olaraq isə meyitlərin döyüş gedən ərazilərdən çıxarıla bilməməsidir.

Onu da qeyd edək ki, son zamanlar Suriyaya döyüşməyə gedən radikal hərəkatçılar yollarla Azərbaycana qayıdırlar.

Milli Təhlükəsizlik Nazirliyi tərəfindən həyata keçirilən sonuncu əməliyyat-axtarış tədbirləri nəticəsində Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə nəzərdə tutulmayan silahlı birləşmələr və ya qruplar yaratma, eləcə də onların yaradılmasına və fəaliyyətində iştirak etmə, onları silahla, döyüş sursatı ilə, partlayıcı maddələrlə, hərbi texnika ilə, yaxud əsgəri ləvazimatla təchiz etmə, habelə tərbiyə etmək vəzifəsini daşıyan şəxs kimi yetkinlik yaşına çatmayan şəxsi ağır cinayətin törədilməsinə cəlb etmə və başqa hüquqazidd əməllərinin törədilməsinə görə ümumilikdə 26 nəfər saxlanıb.

□ Musavat.com

Bakı-Sumqayıt yolunda dəhşətli qəza: sərnisinin ayağı qopdu

Bakı Sumqayıt yolunda, Saray postuna çatmamış benzindoldurma məntəqəsinin yaxınlığında "Mercedes" markalı mikroavtobusun sürücüsü idarəetməni itirərək, yaxınlıqda satışa qoyulmuş traktorlara çırpılıb. FaktXəbər-in hadisə yerində olan müxbirinin verdiyi məlumata görə, minik maşınında olan sərnislərdən birinin ayağı qopub. Onun ayağı oturaçaqın altından çıxarılıb. Digər iki nəfərin həlak olduğu deyilir.

Rusiyanın Su-24M hərbi təyyarəsi qəzaya uğrayıb

Rusiyanın Xabarovsk vilayətində Su-24M təyyarəsi qəzaya uğrayıb. "Report" RİA "Novosti"yə istinadən xəbər verir ki, bu barədə Rusiya Müdafiə Nazirliyindən bildirilib. Məlumatla görə, hər iki pilot həlak olub.

Həmsədrlər Vaşinqtonda Dağlıq Qarabağ münaqişəsini müzakirə edirlər

A TƏT-in Minsk Qrupunun həmsədrləri Ceyms Uorlik (ABŞ), Pyer Andryö (Fransa) və İqor Popov (Rusiya) Vaşinqtondadırlar.

"Trend" in məlumatına əsasən, bu barədə C.Uorlik twitterdəki sahifəsində yazıb.

Diplomatın sözlərinə görə, həmsədrlər ABŞ Müdafiə Nazirliyində, eləcə də Milli Təhlükəsizlik Şurasında keçiriləcək görüşlərdə Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin sülh yolu ilə həllini müzakirə edəcəklər.

Banklar kredit faizlərini artırdı

Azərbaycan Mərkəzi Bankının (AMB) kommersiya banklarına müştərilərə verilən kreditlərin rəsmiləşdirilməsi üçün tutulan komissiya haqqının 1%-i keçməməsi barədə verdiyi göstərişdən 1 həftə keçir.

Fins.az-ın bank sektorunda aparıldığı araşdırma nəticəsində məlum olub ki, bankların bir qismi komissiyon haqqını 1%-ə qədər azaltsa da, bəzi banklarda vəziyyət dəyişməyib və onlar AMB-nin göstərişini sadəcə tövsiyə kimi qəbul ediblər.

Məsələn, aktiv kreditləşmə ilə məşğul olan "AG-Bank"da komissiyon haqqı 5,5-9,5%, "Azərbaycan Beynəlxalq Bank"nda 7-12%, "Bank BTB"də 4-6%, "Parabank" və "Rabitəbank"da 2%, "Caspian Development Bank"da 3-5%, "Muğanbank"da 6-11%-dir.

"Amrahbank", "Bank of Baku", "Bank Respublika", "Bank Silk Vey", "Bank Nikol", "Turanbank", "Unibank", "Yapı Kredi Bank Azərbaycan" isə komissiyon haqqını 1%-ə endirib.

Bununla belə, araşdırma nəticəsində məlum olur ki, komissiyon haqqını 1%-ə qədər azaldanlar əvəzində kreditlərin illik faiz dərəcəsini artırıblar. Məsələn, hazırda "Bank of Baku"da manatla kreditlər illik 35-39%-lə, dollarla kreditlər isə 34-38%-lə verilir.

Halbuki komissiyon haqqını azaltmazdan əvvəl bank milli valyutada kreditlər 28-30%-lə ayırırdı. Komissiyon haqqını azaltmış "Unibank"da isə manatla kreditlər 32%-dən 40%-ə qədər, dollarla kreditlər isə 26-28%-dən 35%-ə bahalaşmış.

**Yazarımız
Tofiq
Yaqubluya
Azadlıq!**

Müsavat başqanının müavini, hazırda həbsdə olan Tofiq Yaqublunun ailəsində matəm əhvalı davam edir. Qızı Nərgiz Yaqublunun vaxtsız ölümü həm siyasi məhbusu, həm də ailənin digər üzvlərini pərişan edib. Ailə toparlana bilmir, T.Yaqublunun böyük qızı, keçmiş siyasi məhbus olan Nigarın sosial şəbəkədəki statuslarında isə bu itki hər gün daha ağırlı şəkildə özünü göstərir. Musavat.com Nigarla itirdiyi bacısı, onun oğlu, Tofiq bəyin durumu barədə qısaca söhbətledi.

- Nigar, necədir vəziyyətin, halın-əhvalın? Sosial şəbəkədən izlədiklərimdən görürəm: Nərgizli statuslarının arası kəsilir... Yazmaq azaldır mı ağırlarını?

- Elə bir vəziyyətdir ki, adam "necəsən" sualına cavab verə bilmir. Nərgizsiz həyatımız çox pərişandır. Onun yoxluğuna bir türlü inana bilmirəm. Bəzən fikirlərimi facebookda paylaşırım. Bu bir az məni sakitləşdirir. Elə bilirdim ki, Nərgiz yazdıqlarımı görür. Onun üçün necə danxdığımı hiss edir.

- Maya xala necədir? Rəhimin universitetə hazırlığı nə yerdədir?

- Ananın durumu isə daha pərişandır. Övlad itkisini yaşamaq ona ən böyük zərbə oldu. Bəzən öz-özünə deyir ki, kaş, o da həbs olunardı. Bilirdim ki, müəyyən dönmədən sonra geri qayıdacaq. Amma reallıq..... Qardaşın Rəhimə gəlincə, bu ayın 25-i universitetə qəbul imtahanı verəcək. Onun universitetə hazırlıq illəri çox gərgin və stressli keçdi. Ancaq həyat davam edir. O da bir məslək sahibi olmalıdır.

- Nərgizin oğlundan xəbər ala bilərsinizmi? Uşağı yanınızda saxlamaqla bağlı atası ilə danışıqlarınız olubmu?

"Elə bilirdim, Nərgiz facebookda yazdıqlarımı görür, bu, məni sakitləşdirir"

Nigar Yaqublu: "Nərgizin oğlu bir az böyüyəndən sonra yay aylarında bura gələr..."

"Düşünürdüm ki, Nərgizdən sonra yaqın atamı həbsxanaya qaytarmazlar"

- Kənanımızı çox istərdik ki, yanımızda saxlayaq. Amma onun bir atası var və körpəni ondan istəməyə haqqımız yox. Düzü, bu barədə ailələr arasında heç bir danışıq olmayıb, Kənan bir az böyüyəndən sonra yay aylarında bura gələr. Qalan aylarda biz onun yanına gedərik.

- Tofiq bəydən nə xəbər var? Axirinci dəfə nə zaman əlaqə saxladınız? Nə deyir?

- Elə bu gün (bazar günü-red.) ata ilə görüşdüm. Nərgizin yoxluğu onu çox üzür. Bəli etməməyə çalışsa da, ancaq

bəzən bu mümkün olmur. Havaların çox isti olması oradakı məhbuslar üçün əlavə bir işgəncədir. Məlum həbsxananın rejim qaydaları bunu deməyə əsas verir. Üstəlik də həbsxana daş karxanalarının ortasında yerləşdiyindən küləkli havada orada nəfəs almaq daha da çətin olur. Tozdan göz gözü görmür. Ata da astma xəstəsi olduğundan belə vəziyyət onun sağlamlığına daha da mənfi təsir göstərir.

- Əfvlə bağlı gözləntiləri varmı?

Siyasi müstəvidə çevriliş qoxusu

Azer RƏŞİDOĞLU

• • İlkədə yenə də dövlət çevrilişi cəhdindən danışımağa başladılar. Yenə də kimlərsə adı Qərbin mərkəzi planlarında səslənir. Lakin əvvəlki illərdən fərqli olaraq, bu dəfə dövlət çevrilişi ilə bağlı ittihamlara ciddi reaksiyalar verilmədi.

Əslində çevriliş cəhdində yalnız müxalifətin adının hallandırılması hakimiyyət üçün o qədər də təhlükəli mənzərə yaratmır. Çünki indi prezidentin ətrafında elə məmurlar var ki, onlar hakimiyyət üçün həbsdə olan keçmiş məmurlardan daha təhlükəli və daha güclü görünür. Lakin ən müxtəlif qruplaşmalarla eyni vaxtda mübarizə ciddi problemlər doğura biləcəyindən indi hədəflərin dəyişməsi prosesi getməkdədir.

Belə fikirlər də var ki, dövlət çevrilişinə cəhd ittihamı öz aktuallığını itirsə də, gələcəkdə oxşar ittihamların səslənməyəcəyinə heç bir zəmanət yoxdur. Çünki hakimiyyətdaxili qruplaşmaların mövcudluğu və bu qruplar arasında ziddiyyətlərin kəskinləşməsi ilə bağlı hələ də müxtəlif fikirlər səslənməkdədir. Bu cür qruplardan hər hansı zərərsizləşdirildəndə adətən onlara söylənən ittiham dövlət çevrilişinə cəhd olur. Maraqlı məqam ondadır ki, Azərbaycanda nə zaman dövlət çevrilişi cəhdləri barədə danışımağa başlayıblar, bunun ardınca gurultulu həbslər müşahidə olunub. Məsələn, 2005-də həbslər dalğası hakimiyyətin içinə qədər yüksəldi.

Onu da vurğulamaq lazım gəlir ki, həbslər yalnız müxalifətdən olanda cəmiyyətdə və beynəlxalq aləmdə mənfi qarşılınır, gözələnən nəticəni vermir. Odur ki, bu siyahıya bəzi məmurların adlarının əlavə ediləcəyi də istisna deyil.

Seçkiqabağı güclü şou yaratmaqla hakimiyyət cəmiyyətə öz qətiyyətli imicini təqdim etmək istəyə bilərdi. Lakin görünən budur ki, baş verənlər hakimiyyətdə olan məmur-oligarxlarla Rusiyanın mümkün əlaqələrinə zərbə endirmək, Qərbin təsir agentlərini də dağıtmaq məqsədi daşıyır. ABŞ - a hücumlar, Rusiyanın təhdidlərinin həddən ziyadə şişirdilməsi hazırlanan "dövlət çevrilişi" ssenarisi və profilaktik tədbirlərdən xəbər verir. Ehtimal ki, seçkiyə az qalmış "dövlət çevrilişi cəhdi"nin "qarşısı alınacaq" və yeni gurultulu həbs dalğası fonunda cəmiyyətə növbəti dəfə "düzgün seçim" etmək tələq ediləcək. "Dövlət çevrilişi filmi"nin daha təsirli olması üçün ssenaridə İranın, ərəb ölkələrindən gəlmiş radikal dinçilərin də yer alması son dərəcə mühümdür. Qərbin gözələnən həbslərə reaksiyasını məhz "İslam terroru" naxışları ilə neytrallaşdırmaq mümkündür. Bu baxımdan, Rusiya və Qərbə qarşı addımlar atmağı planlaşdıran hakimiyyət oyuna islamçıları da qoşa bilmək üçün müxtəlif yollar düşünür.

İstisna deyil ki, bu dəfə "dövlət çevrilişi" ssenarisi-nə hansısa hərbi hissələr də cəlb oluna bilər. Şounun təsirli alınması üçün hərbiçilərin də oyunda yer alması cəlbədiçi görünür.

Əlbəttə, hakimiyyətin özəl məlumatlara malik olması da istisna edilmir. O cümlədən kimlərsə "təsir agentləri şəbəkəsi"ndə olduğunu da ehtimal etmək olar. Bunların məhz seçki öncəsi hakimiyyətin rəqiblərinə zərbə endirməkdən ötrü edildiyi ehtimalı daha inandırıcıdır. Odur ki, siyasi müstəvidən yenidən "çevriliş qoxusu"nun gəlməsini təsadüfi saymaq olmaz...

Müdafiə Nazirliyi Şınıx bölgəsindən gələn xəbərə reaksiya verdi

Nazim Məmmədov: "Hərbçilər burada da bir neçə post qurub, eyni zamanda müxtəlif yerli vəzifə sahibləri gölün ətrafında müxtəlif işə obyektləri tikiblər"

Əslən Gədəbəydən olan keçmiş deputat, iqtisadçı ekspert Nazim Məmmədovun doğma bölgəsindəki bir yas mərasimində iştirakı zamanı yerli sakinlər ondan üzlədikləri problemlərlə bağlı yardım istəyiblər. Onların iddiasına görə, Ermənistanla sərhəd bölgəsində xidmət aparan hərbiçilər Şınıxda sərhəd zolağının minalandığını əsas göstərərək yerli əhalinin əkin - biçməyindən istifadəni məhdudlaşdırır.

Məqsəd də camaatın pay torpaqlarını başqa rayonlardan gələn qoyun sürüsü sahiblərinə pul verməkdir. Eyni zamanda sakinlər keçmiş deputatlarına giley-ləniblər ki, əsas dolanışığı əkinçilik və heyvandarlıq olsa da, torpaqlardan istifadə edə bilməmələri səbəbindən aran rayonlarından 2 manat 50 qəpiyə və 3 manata ot bağlaması alırlar ki, son nəticədə də qazanmaq əvəzinə xərcə düşürlər, buna görə də həm dolanışıklarını, həm məşğulluqlarını itirmiş olurlar.

Nazim Məmmədov moderator.az-a açıqlamasında bildirdi ki, sakinlərin problemlərini dinləməklə kifayətlənməyib və həm hərbiçilərlə bağlı məsələni araşdıracağını, lazımı qurumlara çatdıracağını, həm də əhalinin aztəminatlı hissəsinin ehtiyaclarını nəzərə alaraq əkinçiliklə məşğul

Vaqif Dərgahlı

Nazim Məmmədov

olan sakinlərin pulsuz toxumla təminatını öz üzərinə götürür: "Onlara bildirdim ki, bu il cənab prezident tərəfindən "Kənd təsərrüfatı ili" elan olunub və iri fermer təsərrüfatlarının yaradılmasıyla bağlı müvafiq sərəncam imzalanıb. Mən sakinlərə birleşərək iri fermer təsərrüfatı yaratmalarını təklif etdim və Sahibkarlığa Kömək Milli Fonduna da onların adından xahiş edərək lazımı vəsaitlərin yönəldilməsinə çalışacağımıza söz verdim. Eyni zamanda onlara gücüm çatdığı qədər pulsuz toxum almağı da boynuma götürdüm. Məqsədim də əhalini torpağa daha da bağlamaq və onların dolanışığının təmin edilməsinə yardım etməkdir. Bu camaatın başqa məşğulluq yoxdur. Torpaq olmasa, əkin-biçinlə məşğul olmaq imkanları əllərindən alınsa, dolanışığı acınacaqlı vəziyyətə düşəcək, bu isə çoxsaylı fəsadlara səbəb ola bilər".

Bu kimi halların yerli sakinlərlə hərbiçilər arasında xoşagəlməz hadisələrə səbəb olmasa üçün təbii ki, operativ müdaxilə zərurəti var. Müdafiə Nazirliyinin məsələ ilə əlaqədar mövqeyini öyrənmək üçün mətbuat xidmətinin rəisi Vaqif Dərgahlıya müraciət etdik.

Xidmət rəisi "Yeni Müsavat"a bildirdi ki, bu barədə yayılan məlumatlarla tanışdır, ancaq vəziyyətin yazıldığı kimi olduğunu inanmır: "Maraqlıdır, Nazim Məmmədov kənd sakinləri ilə görüşdüüyü halda, hərbiçilərlə niyə görüşməyib? Əgər kəndlilərin narazılığı varsa, gedib hərbi qulluqçularla da görüşə bilərdi və vəziyyəti daha da aydınlaşdırdı. Ancaq əslində belə bir problem yoxdur. Əgər doğrudan da belə bir problem varsa, rəsmi qaydada müraciət etmək olar. Yeni məsələyə birtərəfli qaydada yanaşmaq düzgün deyil".

Müdafiə Nazirliyinin mövqeyi ilə əlaqədar hazırda Gədəbəyde olan N.Məmmədovla təkrar əlaqə saxladım. Dedi ki, hərbiçilərlə də görüş planlaşdırır: "Ancaq Başkənd gölünün ətrafında yerli və şəhərdən gələn qonaqların dincəlməsi üçün boş ərazi qalmayıb. Hərbçilər burada da bir neçə post qurub, eyni zamanda müxtəlif yerli vəzifə sahibləri gölün ətrafında müxtəlif işə obyektləri tikiblər. Hamısı da qanunsuzdur, çünki bu torpaqların və gölün hüquqi statusu müəyyən olunmayıb. Yerli əhali ilə söhbətlərdən belə məlum olur ki, bu şəraitdə hərbiçilər yararlıdır. Ancaq mən də şəxsən bir neçə il əvvəl 2010-cu ildə Başkənd gölünün çəpərlənməsinin qarşısını ancaq hörmətli Nəcməddin Sadiqova zəng etməklə ala bildim. Bir neçə il burada normal münasibət mövcud idi, heç vaxt bu qədər pərkəndəlik olmamışdı. Görünür, Bakıda çimərlikləri zəbt etmək kimi pis nümunələr Gədəbəyə də gəlib çatıb".

P.S. Nazim Məmmədov yazı çapa hazırlanarkən təkrar bizi əlaqə saxlayıb bildirdi ki, hərbi hissə komandiri ona telefon açıb və görüşmək istədiyini söyləyib: "Sadəcə axşam saatları olduğu üçün görüş bir gün sonraya təyin olundu. Komandirin telefon danışığında anladığım sadəcə kənd sakinləri bu barədə danışıqların məsələləri bir az şişirdilər. Əslində əkinsahələri və biçənəklər məsələsində hərbiçilərlə kəndlilər arasında elə bir ciddi problem yoxdur. Hər halda komandirle görüşümüzün nəticəsi barədə sakinlərə və mətbuata əlavə məlumat verəcəm".

□ **ELSD**

Şirvanda hərbi təyinatlı zavodda partlayış oldu

• yulun 6-da Müdafiə Sənayesi Nazirliyinin Şirvanda yerləşən "Telemexanika" zavodunda güclü partlayış olub. 3 sayılı sexdə baş verən partlayış zamanı aldığı xəsarətlərdən 1 işçi ölüb, 19 nəfər yaralanıb və zəhərləniblər. Yaralılar Şirvan Şəhər Təcili və Təxirəsalınmaz Tibbi Yardım Stansiyasına aparılıb.

Hadisə baş verəndən dərhal sonra ora yollandıq. Biz olay baş verən əraziyə çatanda zavodun qarşısında post qoyulmuşdu, ətrafda fəhlələr gözə dəyirdi. Zavodun mühafizə xidmətinin əməkdaşları binanın içinə heç kimi buraxmırdılar. Ərazidə Fövqəladə Hallar Nazirliyinin əməkdaşları da vardı. Zavodun binasından çıxan FHN əməkdaşlarından biri əlindəki kağızlara baxa-baxa tələsik maşınına tərəf gedirdi. Fəhlələr FHN əməkdaşının olay haqda məlumatlı olduğunu söylədilər. Həmin şəxsə yaxınlaşsaq da, hər hansı bir açıqlama vermək səlahiyyətində olmadığını deyərək suallarımızı cavablandırmaqdan imtina etdi. Zavodun qarşısında dayanan mühafizəçilər uzun mübahisədən sonra direktorla görüşümüze şərait yaradacaqlarını söylədilər.

Zavodun direktoru Usubağa Məmmədov bir neçə sualımıza cavablandırmağa razı oldu.

U.Məmmədov dedi ki, baş vermiş olayla bağlı araşdırma aparılır:

- Burada mətbuatlıq bir iş yoxdur. Bu işlə məşğul olan bütün orqanlar buradadır. Axşam müvafiq orqanlar məlumat verəcək.

- Partlayışın qəsdən törədilməsi haqda məlumatlar doğrurdu?

- Yox, qəsdən ola bilməz. **- Partlayış baş vermiş sexdə vəhəbilərin çalışması və hadisənin terror olması haqda şəyialər dolaşır. Bu məlumat nə dərəcədə doğrudur?**

- Onu araşdıracaqlar. Sadəcə qısaqapanma olub. 5 metr eni, 6 metr uzunluq olan yerdir. **- Hadisə zamanı neçə nəfər ölüb, neçə nəfər yaralanıb?**

- Mən özüm qarışıq 19 nəfər "uqar" tutub bizi. 1 nəfər rəhmətə gedib.

- Rəhmətə gedən kimdir? Ölümünün səbəbi nədir?

- 1985-ci ildən bizdə işləyirdi. 30 ildir ki, bizdə işləyirdi. Allah rəhmət eləsin.

- Zavodda, həmin o 3-cü sexdə nə baş verib?

- Ancaq yanğın olub, yanğın.

- Yanğının səbəbi nədir?

- Yanğın olub da. Evdə yanğın nədən baş verir? Yanğın olub, zəhərləniblər. Orada sexdə stol, stul yanıb.

- Sexdə stol, stullar nədən alışıb?

- Sonra danışarıq, deyərəm. Zavod direktorunun qısa açıqlamasından sonra ətrafda olan zavodun işçilərinin də olay-

Yavər Camalovun zavodundakı 1 nəfərin ölümü, 19 nəfərin yaralanması ilə nəticələnən hadisədə terror izi də araşdırılır; zavodun direktoru "Yeni Müsavat"a danışdı

Abiyev APA-ya açıqlamasında bildirib ki, Müdafiə Sənayesi Nazirliyinə məxsus "Telemexanika" Zavodunda hadisə qısaqapanma nəticəsində baş verib.

S.Abiyev yanğın nəticəsində dünyasını dəyişən şəxsin ailəsinə maddi yardım ediləcəyini bildirib.

Şirvan Şəhər İcra Hakimiyyətinin başçısı Mərdan Camalov hazırda Azərbaycanda yoxdur. Bu barədə "Report"a İcra Hakimiyyətindən məlumat verilib.

Bildirilib ki, icra başçısı hazırda məzuniyyətdədir və ölkədən kənarıdadır: "Mərdan Camalova baş vermiş hadisə haqda məlumat verilib. Məzuniyyətdə və xaricdə olmasına baxmayaraq, öz müavinləri və Şirvanın müvafiq qurumlarının rəhbərləri ilə əlaqə saxlayır, lazımı tapşırıqlar verir".

Qeyd edək ki, "Telemexanika" zavodu 1981-ci ildə "Sihazlar" zavodu adı altında fəaliyyətə başlayıb. 1988-ci ildə "Sihazlar" və "Sənaye avtomatikası və Telemexanika" zavodları birləşdirilərək "Sənaye avtomatikası və Telemexanika" zavodu adı altında fəaliyyət göstərib. 1991-ci ildə "Telemexanika" İstehsalat Birliyi yaradılıb. 1993-cü ildən "Telemexanika" İstehsalat Birliyi Dövlət Xüsusi Maşınqayırma və Konversiya Komitəsinin tərkibində olub. 2006-cı ildən "Telemexanika" zavodu Müdafiə Sənayesi Nazirliyinin tərkibində fəaliyyətini davam etdirir. "Telemexanika" zavodunun əsas fəaliyyət istiqamətləri neft sənayesi üçün si-hazların istehsalı və texnoloji tərtibatların hazırlanmasıdır.

Müdafiə Sənayesi Nazirliyi Şirvandakı "Telemexanika" zavodunda baş verən yanğınla bağlı məlumat yayıb. Nazirlik bildirir ki, "Telemexanika" zavodunun sexlərinin birində yaranan qısaqapanma nəticəsində sıçrayış olub və nəticədə 20 kvadratmetr sahədə yanğın baş verib.

E.MƏMMƏDƏLİYEV
Fotolar müəllifindir
Bakı-Şirvan

la bağlı fikirlərini öyrənmək istədik. Lakin fəhlələr olayla bağlı danışmaq istəmədilər. Zavodda vəhəbilərin işləməsinə gəlincə isə onlardan biri dedi ki, vaxtilə burada 3 vəhəbi çalışıb. Sonradan onları zavoddan uzaqlaşdırıblar.

Elə oradaca öyrəndik ki, "Telemexanika" zavodunda 300-ə yaxın işçi çalışır. Zavod 2006-cı ildə Müdafiə Sənayesi Nazirliyinin tərkibinə daxil edilib. Müəssisədə neft sənayesi üçün cihazlar və texnoloji tərtibatlar istehsal edilir. Amma bu yaxınlarda zavodda iriçaplı patronların istehsalı mərkəzi işə salınmışdı. Partlayışın da məhz iriçaplı patronların istehsalı mərkəzinin sexlərindən birində baş verdiyi haqda məlumat var.

Vaxtilə zavodda çalışmış şəxslərdən biri "Yeni Müsavat"a adının çəkilməməsi şərti ilə danışmağa razılıq verib. Deyib ki, partlayış baş vermiş sex zavodun ən qapalı sexidir. Həmin sex zavod direktorunun özünün də girişi sex rəisi Şəhla Əliyevanın icazəsi ilədir. Ora giriş-çixış xüsusi rejiminə görə digər sexlərdən fərqlənir. Sexdə çalışanların böyük əksəriyyəti qadınlardır. Yalnız ağır yüklərin daşınması üçün kişilər də çalışır. Sexdə texniki-təhlükəsizlik tədbirləri hər gün yoxlanılır, ayda bir neçə dəfə zavoddakı sexlərdə, o cümlədən partlayış baş verən sexdə əsaslı yoxlama tədbirləri həyata keçirilir.

Zavodda çalışmış şəxs deyir ki, orada partlayış baş verməsi çox ciddi şəkildə yoxlan-

malıdır. O, partlayışın texniki-təhlükəsizlik qaydalarının pozulması üzündən baş verməsinə inanmadığını söyləyib. Zavodun qarşısında, ətrafında partlayışdan əsər-əlamət yoxdur. Partlayışın səsinə yalnız yaxınlıqdakı binalarda yaşayan sakinlər eşidiblər...

Öyrəndik ki, partlayışdan sonra əraziyə Müdafiə Sənayesi Nazirliyinin yüksək çinli məmurları, FHN əməkdaşları gəliblər. Zavoda müdafiə sənayesi naziri Yavər Camalovun da gəldiyi bildirilsə də, zavodun mühafizəçiləri bu məlumatı təsdiqləmədilər. Öyrəndik ki, ərazidə Müdafiə Sənayesi Nazirliyinin Tikinti İdarəsinin rəisi Taccəddin Hüseynov olub. O, olaydan xəbər tutub zavodun qarşısına toplaşmış zərərçəkən fəhlələrin yaxınları ilə çox kobud davranıb, onlardan ərazidən uzaqlaşmağı tələb edib. Əlindəki kağız parçasını göstərərək "8 nəfər zəhərlənib, aparılıb xəstəxanaya, dağılışın" deyib. İdarə rəisinin müdafiə sənayesi

nazirliyinə başçısı Mərdan Camalovla yaxın qohumluq əlaqələrinin olduğunu da öyrəndik. Belə məlum oldu ki, idarə rəisi zərərçəkənləri və əraziyə gələn jurnalistləri ərazidən qovmaqla olayın məşabını kəçiltmək, heç bir olay baş vermədiyini göstərməyə nail olmaq istəyib.

Şirvan Şəhər Təcili və Təxirəsalınmaz Tibbi Yardım Stansiyasına bildiriblər ki, yaralılar zəhərlənmə və yüngül yanıq diaqnozları ilə xəstəxanaya yerləşdiriliblər. Onların vəziyyətləri yüngül və orta-ağır qiymətləndirilib.

Xəstəxanadan bildirdilər ki, ölənlər Şirvan şəhər sakini, 1967-ci il təvəllüdü Rəziyə Cəfərxan qızı Süleymanovadır. Qadın ağır yanıq xəsarətləri nəticəsində dünyasını dəyişib. Onun meyitinin tanınmaz halda olduğunu da öyrəndik. Hazırda xəstəxanada olan şəxslərdən biri - 1971-ci il təvəllüdü Xatirə İnaşallah qızı Səttarovanın vəziyyəti

yəti ağırdır. Qadın reanimasiya şöbəsindədir, həkimlər onun həyatını xilas etməyə çalışırlar.

Xəstəxanaya gətirilən və vəziyyətləri orta-ağır olan sex işçiləri isə bunlardır:

1966-cı il təvəllüdü Mehpare Qurban qızı Əbilova

1961-ci il təvəllüdü Gülnarə Vəlixan qızı Muradova

1964-cü il təvəllüdü Həlیمə Ordu qızı Vəliyeva

1960-cı il təvəllüdü Şərqiyə Ədalət qızı Rzayeva

1973-cü il təvəllüdü Zülfiyyə Kamal qızı Mehdiyeva

Şirvan Şəhər Mərkəzi Xəstəxanasının Travmatologiya şöbəsinin müdiri Tofiq Hüseynov deyib ki, xəstəxanaya gətirilənlərdən 13 nəfərinə ilkin ambulator tibbi yardım göstərilib. 6 nəfər isə xəstəxanaya yerləşdirilib. Tofiq Hüseynov onlardan 3 nəfərinin vəziyyətinin daha ağır olduğunu bildirib:

"Həmin xəstələr Bakıya göndəriləcək. Digər 3 nəfərinse bizim xəstəxanada müalicəsi davam etdiriləcək".

Bakıya göndərilən xəstələr 44 yaşlı Xatirə Səttarova, 49 yaşlı Gülnarə Muradova və 42 yaşlı Zülfiyyə Mehdiyevadır.

Səhiyyə Nazirliyinin mətbuat xidmətinin rəhbəri Liya Bayramova APA-ya deyib ki, hadisə nəticəsində xəsarət alan 19 nəfərdən 13-ü evə buraxılıb, 6 nəfər müləcəsi stasionar qaydada davam etdirilir. Ümumilikdə, Səhiyyə Nazirliyinin Bakı və Şirvan şəhərinin 8 təcili tibbi yardım briqadası cəlb olunub.

Şirvan Şəhər İcra Hakimiyyətinin birinci müavini Samit

Yunanistanın ibrətlik halı

Xalid KAZIMLI

Siyasətə atıldığı qısa müddət ərzində xalqın etimadını qazanaraq, həlledici səs toplayaraq hakimiyyətə gəlmək, dövləti idarə etmək hüququ qazanmaq hələ yaxşı, uğurlu siyasətçi olmaq demək deyil.

Yaxşı siyasətçi odur ki, əldə etdiyi hakimiyyəti xalqın, dövlətinin mənafeyi naminə istifadə edə bilsin, onu ağ günə çıxarsın, bunu az vaxtda bacarmasa belə, heç olmasa, xalqının vəziyyətini ağırlaşdırmasın.

Yunanistanın çiçəyi burnunda baş naziri Aleksis Sipras (*türkcə desək, Çipras, rusca - Tsipras*) dünənə qədər uğurlu siyasətçi sayıla bilərdi, bu gün o cür səciyyəli deyil.

Adam ölkəsini uçurumun kənarına gətirib, Yunanistanın və onun özünün düşəcəyi girdabın dibi isə görünür.

Əslində Yunanistanın bu günə düşməsinin başlıca günahkarı yeni baş nazir deyil. Ondan əvvəl ölkəni idarə edənler öz səriştəsizlikləri, tamahkarlıqları, tənbellikləri, korafəhmliyyətləri ilə dünya mədəniyyətinin beşiyi olan ölkəni yavaş-yavaş bu duruma gətirirdilər.

Sipras isə gəlib ölkənin can verməkdə olan iqtisadiyyatına yiyə durub və vəziyyətdən çıxmaq üçün məsuliyyəti xalqla bölüşərək addımlar atır, çabalayır, özünü sağa-sola çırpır.

İndilikdə Siprasın addımları daha çox populist xarakterlidir. O, Avropa Birliyinə cəbhə açmaqla bəlkə müvəqqəti olaraq xalqın gözündə qəhrəman olacaq, amma bu avantüranın sonunun necə olacağını, belə görünür ki, özü də bilmir.

Hazırda Sipras Avropaya qarşı getməklə Rusiyanın təbii müttəfiqidir və özü də ağır durumda olan bu ölkədən aşağı faizli kredit, bonus, ənam alacağına ümid edir, ancaq çökməkdə olan Rusiya iqtisadiyyatının Yunanistanın xilasını üçün atacağı xilasedici kəmərlər saman çöpündən başqa bir şey olmayacaq.

Avropa isə Yunanistanın son referendumda 61 faizlə verdiyi qərarı heyətlə qarşılayıb. Bir ölkəyə bu qədər yardım olunsun, ancaq o, yardım edənlərə, onu vəziyyətdən çıxarmaq istəyənlərə dirsək göstərsin. Belə bir nankorluq hadisəsi son 70 ildə Avropada baş verməyib.

Söhbət 240 milyard dollardan gedir. Yunanistan hökuməti bu qədər pulu alıb, xərclədiyini xərcləyib, yediyini yeyib, dağıdıb, indi isə onu nəinki geri qaytarmağı düşünür, hətta daha çox pul istəyir - həm də sonradan qaytarmamaq şərti ilə.

Sanki Yunanistan erköyün övlad, Avropa isə varlı valideydir və o, şıltaq balasının xərclərinə, israfçılığına sona qədər dözməlidir.

Bu dövlətin vətəndaşlarının ifrat tənbelliyi, müftəxorluğu barədə deyilənlərə, yazılanlara çox da vurğu salmadan, onlara başlıca arqument kimi istinad etmədən demək olar ki, Yunanistanın digər Avropa ölkələrindən fərqli olaraq bu sayaq pis durumda olmasının səbəbi gərçəkdən də daxili problemləri ilə bağlıdır.

25 il öncə sosialist düşərgəsindən ayrılan Şərqi Avropa ölkələri - Polşa, Çexiya, Macarıstan, Serbiya, Rumıniya öz iqtisadi problemlərini pis-yaxşı həll edib, öz xalqlarını böyük ölçüdə sabit rifaha qovuşdurublar. Hətta Xorvatiya, Sloveniya, Çernoqoriya və Makedoniya kimi ölkələr də başlarını dolandıra bilirlər.

Adını çəkdiyimiz ölkələrin təbii resurslar baxımından Yunanıstandan əl bir fərqləri yoxdur, əksinə, turizm imkanları baxımından ondan geridədir. Fəqət Yunanıstan Avropanın turizm mərkəzinə çevrilməklə milyardlar qazana biləcəyi halda bu sektorunu da axsadır, nəticədə İspaniya, İtaliya və Türkiyəyə udur.

Yunanistanın aqibəti göstərir ki, korrupsiya və səriştəsizlik bir ölkəni hansı fəlakətlərlə üzleşdirə bilər. İqtisadiyyatın doğru-dürüst mexanizmlər üzərində qurulmaması əvvəl-axır öz acı fəsadlarını verir. Heç bir ölkə kreditlərlə, qonşudan sinidə gələn xörək payıyla dolana bilməz.

Bizim kimi ölkələr Nigeriya kimi neft ölkəsinin acınacaqlı durumuna, Yunanıstan kimi qeyri-neft ölkəsinin hazırkı halına baxıb öz dərsini götürməli, 10-15, hətta 20 il sonrakı güzəranını fikirləşərək indidən başına çarə qılmalıdır.

Ötən həftə Azərbaycanın müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənovun rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyətinin Baltikyanı ölkələrə - Litva və Latviyaya səfərləri diqqət çəkdi. Bir tərəfdən bu səfərin NATO-nun iki ölkəsini əhatə etməsi marağa səbəb oldusa, digər tərəfdən Rusiyadan Baltikyanı ölkələrə ünvanlanmış hədə, təhdid bəyanatları ilə eyni vaxta təsadüf etməsi müzakirələrə səbəb oldu.

Xatırladaq ki, elə ötən həftə yayılan xəbərlərə görə, "Vahid Rusiya" Partiyasının üzvü olan bir neçə deputatın baş prokuror Yuri Çaykaya göndərdiyi müraciətdə 1991-ci ildə SSRİ Dövlət Şurası yaradılmasının qeyri-konstitusional olduğu bildirilib. Müraciətdə həmin Dövlət Şurasının qərarı əsasında Baltikyanı ölkələrin (Litva, Latviya və Estoniya) müstəqilliyinin tanınmasının əsassız olduğu vurğulanı və buna etiraz edildi. Hətta o da məlum oldu ki, Rusiyanın Baş Prokurorluğu SSRİ Dövlət Şurasının Baltikyanı respublikalarının müstəqilliyinin tanınmasına dair qərarının "vətənə xəyanət" kimi qiymətləndirilməsinə dair müraciəti əsasında araşdırma başlandı.

Üstəlik, qalmaqallı bəyanatları ilə daim diqqət çəkən V. Jirnovski postsovet ölkələrinin ordularının ləğv olunmasının zəruriliyini iddia etdi. Onun fikrincə, sovetlərin bayrağı altından çıxan ölkələrin müstəqilliyi "qanunsuz" olduğu üçün orduların da "qanunsuz olaraq yaradılıb". Bu iddiaların fonunda Azərbaycan müdafiə nazirinin Baltikya-

Müdafiə naziri Baltikyanı ölkələrə niyə getmişdi?

Rusiyanın müstəqil ölkələri hədələməsi ilə Litva və Latviyaya edilən səfərin bir vaxta düşməsinə MN aydınlıq gətirdi

niyə səfər etməsi təbii ki, fərqli yanaşmaları ortaya çıxarır. Qeyd edək ki, Z.Həsənov Litva səfərində Litva Hərbi Məktəbini ziyarət edib, NATO Enerji Təhlükəsizliyi Mərkəzində olub. Nazir iyulun 8-dən Latviya prezidenti vəzifələrinin icrasına başlayacaq hazırkı müdafiə naziri cənab Raymonds Veyonis ilə görüşüb. Rəsmi qarşılanma mərasimində protokola uyğun olaraq müdafiə nazirləri fəxri qarovulun önündən keçiblər.

Hər iki ölkənin dövlət himnləri səsləndirilib. **"Bizim ikitərəfli əməkdaşlıq sahəsində yaxşı təcrübəmiz mövcuddur. Müdafiə sahəsində əməkdaşlığımızın genişləndirilməsi qarşılıqlı surətdə silahlı qüvvələrimizin möhkəmlənməsinə kömək edəcəkdir"** - deyə general-polkovnik Z.Həsənov bildirib. Cənab R.Veyonis öz növbəsində Latviyanın hər zaman Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü tanıdığını, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin

Azərbaycanın suverenliyi çərçivəsində həllinin tərəfdarı olduğunu xüsusi qeyd edib. Sonra Cənubi Qafqaz regionunda hərbi-siyasi vəziyyət, Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi, azərbaycanlı qaçqın və məcburi köçkünlərin durumu, Azərbaycanla Latviya arasında qarşılıqlı maraq doğuran digər məsələlərə dair ətraflı fikir mübadiləsi aparılıb. Görüşdə Latviya Respublikası Silahlı Qüvvələrinin Baş Qərargah rəisi general-leytenant Raimonds Qraube iştirak edib.

Müdafiə Nazirliyinin mətbuat xidmətinin rəisi Vəqif Dərgahlı nazirin səfərinin Rusiyanın son hədələri ilə əlaqədar olması barədə iddialara cavabında "Yeni Müsavat"a bunları bildirdi: **"Müdafiə nazirinin Baltikyanı ölkələrə səfərləri qabaqcadan planlaşdırılmışdır. Bu planlaşdırma xeyli əvvəl olub. Keçirilən görüşlər, məqsəd və məramla bağlı da ətraflı məlumatlar yayılmışdır"**.

□ Cavid TURAN

Ermənistan "narıncı inqilab"a doğru gedir?

Düşmən ölkədəki proseslərin arxasında beynəlxalq güclərin dayanması iddiası var; Qabil Hüseynli: "Rusiya tədbirlər görəcək"

Ermənistanda yarım aydan çoxdur davam edən etiraz aksiyaları sönənməyə bilmir. İyunun 20-dən etibarən başlayan etiraz aksiyasının əhatə dairəsi getdikcə artmaqdadır. Artıq düşmən ölkədə baş verənlərin "narıncı inqilab"la nəticələnməyə sözləşmələri gözməkdədir.

Bəzi ekspertlər hesab edirlər ki, aksiyaların bu qədər davamlı olmasının arxasında beynəlxalq güclər dayanır. Erməni hakimiyyətinin mülayim davranışları bu versiyaya daha da gücləndirir. Xalqın dirəniş göstərməsi də bir çox suallar yaradır.

Politoloq Qabil Hüseynli Ermənistandakı aksiyaların "narıncı inqilab"la əlaqələndirilməsinin əleyhinədir. O hesab edir ki, aksiyaların təbii sosial xarakter daşıyır: "Açıq, bu aksiyaları "narıncı inqilab"la əlaqələndirməyə çətinlik çəkirəm. Çünki hədəflərində demokratiya, insan haqları, avtoritar rejimlərdən imtina və bu kimi tələblər yoxdur. Amma "narıncı inqilab"ın tələbləri daha çox bunlardan ibarətdir. İrəvanda hələ ki sosial xarakterli tələblər irəli sürülməyib. Burada sosial ədalətin təmin edilməsi, oligarxlardan ölkənin təmizlənməsi, xüsusilə Qarabağ klanına

Qabil Hüseynli

də özünü göstərmir. Buna görə də hələ ki bu aksiyalara Sərkisyan rejiminə qarşı yönəlməmiş etiraz nümayişləri, onu devirməyi qarşılarına məqsəd qoymuş aksiyaya kimi baxmaq lazımdır".

Qabil Hüseynli aksiyaların arxasında beynəlxalq güclərin dayanması versiyasına da aydınlıq gətirdi: "Beynəlxalq güclər dayansaydı, Avropa Birliyinin bayrağını qabartmazdılar. Beynəlxalq güclərdən bölgədə ən təsirli Rusiyadır. Qonşu ölkə bu güclərin arxasında dayanır, bu

prosesi müəyyən həddə qədər aparır, Sərkisyan müəyyən qorxu, çəkinməyə bənzər olay yaşadır. Sonradan proseslərə "geriyə dön" əmri verir. Bunlar ehtimallarıdır. Amma bu proseslər beynəlxalq güclərin təsiri altında olsaydı, o, maliyyələşdirilirdi. Bu zaman isə qərargah yaradıldı, ətrafında müəyyən adamlar oturub prosesləri idarə edərdilər. Mən bu əlamətləri görmürəm. Amma prosesin kənarından Rusiya tərəfindən ciddi şəkilə müşahidə edildiyini, prosesin bütün məqamlarının Rusiya tərəfindən diqqətə alındığını cəsarətlə söyləmək olar. Belli ana qədər prosesləri nəzarətdə saxlayacaq. Sonra proseslərin tam nəzarətindən çıxması üçün Rusiya tədbirlər görəcək".

Politoloq erməni ölkənin aksiyalarda dözm, iradə, güc göstərmələrinin səbəblərindən də söz açdı: "Xalq çox bezib. Onlar dəfələrlə ayağa qalxıblar. Bir dəfə Sərkisyan seçiləndə ciddi şəkildə qalxdı. Məlum Rusiya qrupu tərəfindən dağıldı. Bəzi rəqəmlərə görə 50, bəzilərinə görə isə 31 nəfər öldürüldü. Xeyli sayda insan da yaralandı. Bundan sonra da dəfələrlə nümayişlər olub. Ya imkan verilib, ya da dağıdılıb. İndi isə əhali acır, səfətlər içərisindədir. İşsizlik baş alıb gedir. Erməniləri əsas sarsıdan odur ki, iş adamları, vəzifə başında olanlar, prezident Qarabağdan gələn şəxslərdir. Komandirlər bu gün nazirdir. Əlinə silah alıb azərbaycanlıları qırırlar ya iş adamı, ya da hansısa dövlət vəzifəsindədir. Bax bunlar əhalidə nifrət yaradır. Bu nifrət də hazırda baş verən hadisələrin hərəkətverici qüvvələrindən biridir".

□ Cavanşir ABBASLI

Ümid Partiyasında kitab təqdimatı keçirildi

İyulun 6-da Ümid Partiyasının akt zalında İsveçdə yaşayan soydaşımız, yazıçı Eluca Atalının son aylar Türkiyədə çap olunan "Atlara kurşun sıkmayın" və "Azadlıq hekayələri" adlı kitablarının təqdimatı keçirilib.

Tədbiri giriş sözü ilə açan Ümid Partiyasının ictimaiyyətlə əlaqələr və xaricdə yaşayan soydaşlarımızla iş üzrə sədr müavini Rüfət Muradlı Eluca Atalının yaradıcılığı, onun son illər Bütöv Azərbaycan mövzusunda qələmə aldığı əsərlər, eyni zamanda həyat yoldaşı tanınmış siyasi mühacir Babək Azadla birgə Güney Azərbaycan problemlərini daim AzadTV kanalında əks etdirmələrinə toxunaraq İsveçdəki soydaşlarımızın fəaliyyəti və Eluca Atalının çalışmaları xüsusunda danışmaq üçün ilk sözü Bakıda səfərdə olan Güney Azərbaycan Konqresinin sədri Abdulla Əmir Haşimi Cavanşirə verdi. Abdulla bəy Güney Azərbaycan məsələsinə öz əsərlərində önəm verən Eluca Atalına uğurlar diləyərək, İsveçdə fəaliyyət göstərən Azərbaycan Diasporasının son dönmədəki çalışmalarına diqqət çəkdi. Sonra çıxış üçün söz kitablarının redaktoru Əntiqə Qonaqlıya verildi. Əntiqə xanım kitablar haqqında məlumat verib Türkiyənin ayrı-ayrı şəhərlərində, o cümlədən İstanbul, Cənəqqa, İzmir, Kayseri, Bursa və Ankarada baş tutan təqdimat mərasimlərinə işarə edərək kitabların bütün Türk Dünyasında da rəğbət qazanacağına ümid etdiyini bildirdi. Daha sonra kitablarla bağlı tədbir iştirakçılarının çıxışları eşidildi. Çıxış edənler Ümid Partiyası Ali Məclisinin sədri Rəfael Tağızadə, Asif Ata Ocağının təmsilçisi Elli Atayurd, AMEA-nın əməkdaşı, yazıçı Yəduallah Kənanı, Türkiyədən folklorşünas alim Oğuz Doğan, filosof-alim Faiq Ələkbərov, DAK İH-nin üzvü Babək Muğanlı, daha sonar icimai feal Sədaqət İsmayılova, yazıçı Telman Oğuziyurd, yazıçının müəllimi Təbiət Abdullayeva Eluca Atalı yaradıcılığı və kitabları haqqında fikirlərini paylaşırdılar. Bədii qiraətçi Ülker Piriyeva isə yazıçının hekayəsini mərasim iştirakçıları üçün qiraət etdi. Daha sonra söz alan müəllif iştirakçılara və Ümid Partiyasına təşəkkür edərək öz yaradıcılığının süjet xətti, müraciət etdiyi mövzuların səbəbləri, özəlliklə Urmu Gölü faciəsi və Güneydəki olaylar haqqında fikrini söylədi. Eluca Atalı habelə istər "Atlara kurşun sıkmayın", istərsə də "Azadlıq hekayələri" kitablarında Güney Azərbaycandakı soydaşlarımızın durumu, mühacirət səbəbləri, xomeynizmin mahiyyəti, azadlığın və azad insanın önemi haqqında mərasim iştirakçıları ilə düşüncələrini bölüşdü. Təqdimat mərasimi yazıçının kitablarının imzalanması və kitabdakılar haqqında suallarla davam etdi. Tədbirin sonunda iştirakçılar son günür Doğu Türkiyədə baş verən faciəyə də öz etirazlarını bildirərək orada baş verən insanlığa zidd olayları qınadılar.

İqbal Ağazadə Güney Azərbaycan Konqresinin sədri ilə görüşdü

İyulun 6-da Ümid Partiyasının mərkəzi qərargahında partiyanın sədri, millət vəkili İqbal Ağazadə mərkəzi İsveçdə yerləşən Güney Azərbaycan Konqresinin sədri Abdulla Əmir Haşimi Cavanşirlə görüşüb. Partiya sədrinin ictimaiyyətlə əlaqələr və xaricdə yaşayan soydaşlarımızla iş üzrə sədr müavini Rüfət Muradlının da iştirak etdiyi görüşdə Avropadakı soydaşlarımızın diaspora fəaliyyətləri haqqında düşüncələrini bölüşən İqbal Ağazadə son günlər Abdulla Əmir Haşiminin başçılıq etdiyi digər qurum olan "İsveç Qarabağ Cəmiyyətinin" Azərbaycan adına həyata keçirdiyi görüş və tədbirlərə görə təşəkkürünü bildirib, dövlətçiliyimiz yolundakı çalışmalarında istər Güney Azərbaycan Konqresinə, istərsə də Qarabağ Cəmiyyətinə uğurlar diləyib. Səmimi keçən görüşdə Güney Azərbaycan məsələsinə diqqət və həssaslığına görə Ümid Partiyasına və İqbal Ağazadəyə təşəkkürünü bildirən Abdulla Əmir Haşimi Cavanşir görüşün sonunda qarşıdakı parlament seçkilərində Ümid Partiyasına da uğurlar diləyib.

Bəlkə də bu yazdıqlarımı oxuyan insanlar düşünür ki, bu adi bir mövzudur və bu haqda kifayət qədər danışılıb. Lakin belə düşünürəm, bu mövzuya daha da çox vaxt ayırmaq lazımdır. Azərbaycanda qızlarımız nədən əziyyət çəkir? Onların ürəyində olan hisslərə toxunan olub? Onların nə yaşadıklarını və daxilən necə əzab çəkdiklərini bilən olub? Bu gün onların adından mən yazmaq qərarına gəldim. Hazırda Azərbaycanda öz hüquqları varkən, öz hüquqlarına sahib çıxma bilməyən qızlarımız var.

Aysel TÜRKAN (QULİYEVƏ)
 Ümid Partiyası Gənclər Təşkilatının üzvü

Azadlıq ürəyin istədiyini etmək deyil...

...Azadlıq haqqın olanı əldə etməkdir"

Bunun birinci səbəbi ailədə öncə psixoloji cəhətdən təməlin yaxşı qoyulmamasıdır. Uşaqlıqda ana və atadan yetərincə sevgi görməyən qızlar ömür boyu o, sevgini başqalarında axtarırlar, halbu ki bəzən tapa bilmirlər. Elə bir sevgidən susuzdurlar ki...

Səhrada susamaq və su axtarmaq kimi bir şey... Çarəsizcə uşaqlıqda atasının göz-

lərini güdən qızlarımız var ki, bəlkə bu gün sevgi dolu baxar... Sevgisini bəlli edər de-

pələyir özü... Danışarkən bələ susaraq öz baxışları ilə istəklərini gizlədən qızlarımız

var. Hər günü yuxudan qalxaraq başlayan amma bu günü yola vermək, bitirmək xatirinə yaşayan qızlarımız var. Həyatda bir var ki, insan məcbur olduğu üçün, bir də var sadəcə yaşamaq üçün yaşayır. Baxın, onlar məcbur olduqları üçün yaşar. Onlar rahat nəfəs almaq üçün ge-

var. Hər günü yuxudan qalxaraq başlayan amma bu günü yola vermək, bitirmək xatirinə yaşayan qızlarımız var. Həyatda bir var ki, insan məcbur olduğu üçün, bir də var sadəcə yaşamaq üçün yaşayır. Baxın, onlar məcbur olduqları üçün yaşar. Onlar rahat nəfəs almaq üçün ge-

Bəs nədən qorxuruq? Əlimizdə olan haqdanmı? Yoxsa heç mövcud olmayan haqdan? Bəşəriyyət qanunlarındanmı, yoxsa hakimiyyətdən? Nədən? Cavabı haqqı qoyub hər dəfəsində haqsızlığa qaçmağımızdır... Öz hüquqlarımızı bilməməkdən... Onlara verilən dəyər böyük olmalıdır, onlara verilən dəyər ölçülməzdir. Onlar nəinki ana, cəmiyyətimizin anasıdır, təhsilli, tərbiyəli, maarifçi bir cəmiyyətin anası. Neçə-neçə dahi şəxsiyyətləri, görkəmli nümayəndələrini yetişməsinə böyük əməyi olan varlıq... Bu gün cəmiyyət cahildir, ən böyük günah, iş məhz təhsil ala bilməyən qadınların, onları təhsildən məhrum edənlərin üzərinə düşür. Kişilər qadınlara dəstək olmalı, daim onlarla çiyin-çiyinə getməli, yol göstərməli. Çünki qadın və kişi birlikdə güclüdür. Bu cəmiyyəti onlar birlikdə xilas edəcək.

cəmlərini başlamasını və ağlalarını gözəl. Onlar həyat eşqi ilə dolu olarkən, yaşadığıca yaradıcı yaratmaq varkən sadəcə "azadlıq" haqqında düşünür. Yaşadıqları cəmiyyətə izah edə bilməzlər ki, azadlıq ürəyin istədiyini etmək deyil, azadlıq haqqın olanı əldə etməkdir. Onların istədiyi məhz bu azadlıqdır. Bəzən bu qızların həyat tərzini bülbülün qəfəsində qalmasına bənzər.

Bu səhifə Ümid Partiyası tərəfindən təqdim edilmişdir

"90-cı illər" Günəşi və kosmosun havası

Zamin HACI
zaminhaci@gmail.com

"Şərq ölkələrində kəndlilərin Avropa və Amerikadan gələn turistləri aldadıb belə şeyləri satdıqlarını söylədi. Hətta bir dəfə ölü bir it leşinin tüklərini qıraraq onu bir hökmdarın mumiyası adı ilə amerikalı turistə sata bilmişlər".

(Əziz Nesin, "Sizin ölkədə eşək yoxdurmu")

Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının üzvü olan alimlərimiz yenə qəlbimizi fərəhlə doldurublar. Hətta qəlbimizdə fərəhdən yer qalmayıb, imkan olsa fərəhimizin qalan hissəsini xaricə satıb bəy kəfində yaşayacağıq. Hazırda AMEA Kibernetika İnstitutu ilə "Qəlbə dolan fərəhin artıqlarını ixrac etməyin səmərəli üsulları metodikasının prinsipləri üzərində gəzilmələr assosiasiyası" mövzusunda ciddi araşdırma aparır, bitən kimi sizə də xəbər verəcəyəm.

Keçən ay mən bir maraqlı xəbər oxumuşdum, istərdim ondan sitatə görsəniz: "Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası əməkdaşlarının maaşlarının tarifi dərəcələrdən tutulan vergidə uyğunsuzluğun aradan qaldırılması üçün Nazirlər Kabinetinə müraciət edib. Vergi ödəmələrinə görə yaranan uyğunsuzluq 13 və 14-cü dərəcəli işçilərin - elmi tədqiqat institutlarının böyük elmi işçilərinin əmək haqlarının fərqlənməsinə gətirib çıxarır. 13-cü dərəcəli böyük elmi işçilərin aylıq əmək haqları 235, 14-cü dərəcəli elmi işçilərin əmək haqları 253 manat olsa da, bu uyğunsuzluğa görə 13-cü dərəcəyə aid edilən işçilər 14-cü dərəcəyə şamil edilən işçilərdən daha yüksək əmək haqqı alırlar".

Doğrudan da dəhşətli uyğunsuzluqdur. Buna görə hətta AMEA-nın şadlıq sarayına oxşayan binasına göydən fəlakət yağa bilərdi. Eyni zamanda bu xəbərdən bizdə 14-cü dərəcəli alimlərin yaşadığını öyrəndik. Açıqı, mən 14-cü dərəcə qaynaqçı eşitmişdim, alimin 14-cü dərəcəsini təzə öyrəndim. Bu nəse təzə bir şeydir. Elmin zirvəsi kimi bir rütbədir. Alim 14-cü dərəcəyə çatandan sonra artıq həqiqəti dərk edir, Kainatın yaranma sirlərindən aqah olur, Hiqqs bozonunu (ən cupbulu zərəciklərdən biri) gözüylə görür, hansı akademikə yaltaqlanmaq üçün hansı katibəyə nə almaq lazımdır, YAP-a girməyin ən münasib hava şəraiti hansı fəsilədə olur və sairə hikmətləri intuitiv dərk edirmiş. 13-cü dərəcə alimlərin qarınında "Narxoz"un tələbələri kimi dəftər olsa da, 14-cü dərəcədə ümumiyyətlə yazı-pozu aradan qalxır. Yalnız şalvarın dəl cibində müdirin, müvafiq akademikinin ayaqqabısını silmək üçün palaz qırığı gəzdirilir.

6-8 iyul tarixlərində, yəni hal-hazırda isə Bakıda prezident yanında Elm Fondunun, AMEA Şamaxı Ramazan Rəsədxanasının təşkilatçılığı ilə "Günəşdə baş verən proseslər: Günəş tipli ulduzların dəyişkenliyi və astroseymologiyadan kosmik havaya qədər" mövzusunda beynəlxalq elmi konfrans qayınılır. Burada Azərbaycan, Özbəkistan, Belarus və sairədən alimlər Günəşin dəyişməsinə pisləyəcəklər. Doğrudan da Günəş bəzən özünü pis aparır, gah çox isti olur, gah üfufə sallanır, qış gəlir. Halbuki Özbəkistan, Azərbaycan və Belarus kimi ölkələri 25 ildir eyni adamlar idarə edir, heç vəzifədən enmək, qürub etmək fikirləri yoxdur, əl vurana da yandırlar.

Alimlərimiz sanki bunu duyduqları üçün tədbirin açılış mərasimində olduqca ilginclik elmi məkanada keçirilmişdir: Şix çimərliyində, "Aysberq" istirahət mərkəzinin plyajında! İnsafən, Günəşin həyat və yaradıcılığını qiymətləndirmək üçün ən yaxşı yer elə çimərlikdir. Yaxşı çıxış edən alimlərə su tumanı ("plavkini" dilimləzə belə çevirdim, narazı qalan özünü suya atsin, nə vecimə), qarğıdalı və sezlonq verilməlidir. Bu da onu göstərir ki, biz təkce idman ölkəsi deyilik, bizdə elm də vardır!

Hələ siz tədbirin adına diqqət edin. Burada alimlərimiz astroloji proseslərin yerin altındakı öküzü tər-pətməsinə, onun sonucqlamasına gətirməsinə toxunur, eyni zamanda kosmosda havanın yoxluğu haqda çürük nəzəriyyəni rədd edirlər. Əks halda niyə bunun adını "kosmik hava" qoyublar? Bəli, kosmosda nəinki hava var, hətta Ayın səthində Xaçmaz pomidoru becərmək mümkündür. Yaxın illərdə biz Səyavuş Novruzovun başçılığı altında kosmonavt-bostançılarımızı Ayın görünməyən tərəfinə bu məqsədlə ezam edəcəyik. Görünən tərəfdə əksək, it-qurd bostanı oğurlayar.

"Milyarderlər İttifaqı"ndakı "kölge fiqur" kimdi...

Ötən saylarımızın birində Azərbaycan əsilli yəhudi oliqarx Telman İsmayilovdan ("AST Telman") torpaq alıb hotel inşa etmək istəyən Zaur İsayadə haqda bəzi yeni bilgiler vermişdik. Qeyd etmişdik ki, Rusiya Hüquq Akademiyasının sırası mövzunu olan bu şəxs Moskvada yaşayan Əbdürrəhman Vəzirovun qardaşı qızının əridir.

Abbas Abbasov

Fuad Abdullayev

Böyük maliyyə-biznes imperiyası qura bilmiş bu şəxsin eyni zamanda Azərbaycan Beynəlxalq Bankın Moskva filialının sədri Fuad Abdullayevin yaxın adamlarından olduğunu da diqqətə çatdırmışdıq. Onu da qeyd etmişdik ki, İsayadənin Beynəlxalq Bankın Moskva filialında yüz milyon dollarla krediti var və əksərən kreditlərin verilməsində birbaşa vasitəçilik edir.

Həmçinin Beynəlxalq Bankın Moskvada "Portofino" yaşayış kompleksinin də İsayadə tərəfindən inşa edildiyi və satıldığı vurğulanmışdı. Həmin şəxsin habelə, çoxsaylı offşor firmalarının olduğu deyilirdi. Bildirilirdi ki, Zaur İsayadə yüz milyonlarla dollar kredit götürür və üstəgəl, öz yaxın əhatəsinin kredit götürməsinə yardımçı olur.

Redaksiyamıza Beynəlxalq Bankın Moskva filialının rəhbəri və ona yaxın şəxslərinin digər qaranlıq işləri barədə ilginclik məlumatları daxil olub. Söhbət bu dəfə Fuad Abdullayevin Moskvanın Lenin prospektindəki "Forto-Pyano" yaşayış kompleksi layihəsindən gedir: "Bu layihənin inşası ilə Abdullayevin yaxın adamı - məhz həmin Zaur İsayadə məşğul olur. Azərbaycanlılar biləndə ki, Beynəlxalq Bankın Moskva filialı yaşayış kompleksi tikir, çoxları ruhananaraq ora axışdırlar ki, mənzil sahibi olsunlar. Amma üstündən kifayət qədər zaman ötsə də, müştərilər sənədləri hələ də ala bilməyiblər - yenə məhz həmin İsayadəyə görə; hansı ki, tikinti və satışa məsul şəxsdir, telefon zənglərinə isə cavab vermir. Filialın bank kreditləri şöbəsinin direktoru Fərhad Rüstəmovla edilən müraciətlər də heç bir nəticə vermir".

Mənbənin bildirdiyinə görə, bu da təəccüblü deyil, çünki: "Fərhad Rüstəmov hazırda Azərbaycanda 10 milyon manatlıq krediti qaytarmadığı üçün həbsə salınan Nadir Abbasovun qızının əridir. Nadir Ab-

"Abbas Abbasovun adamı Beynəlxalq Banka sədr gətirilir" - şok iddia

Hakimiyyətin Rusiyadakı müxalifətinin sponsoru ilə bağlı başqa iddia da var; bankın Moskva filialının rəhbəri Fuad Abdullayevlə baş nazirin sabiq 1-ci müavini və Vəzirov klanını hansı maraqlar bağlayır?

basov baş nazirin keçmiş 1-ci müavini Abbas Abbasovun doğma qardaşıdır. İndi necə olur, qayınata həbsdədir, yəznə isə Moskvada lazım bildiyi adamlara kredit paylayır? Moskvada Fuad Abdullayevin özünə düşmək isə qeyri-mümkün işdir. Diasporda söz-söhbət gəzir ki, onu Cahangir Hacıyevin yerinə gətirmək istəyirlər".

Məlumatlara görə, bankın mövcudluğu ərzində onun qapıları azərbaycanlıların üzünə həmişə bağlı klub. "Bankın Moskva filialından kredit götürmək fantastika kateqoriyasına aid bir məsələdir, kiməsə bu

müəssər olubsa da, onlar kreditin əvəzində 10-15 faiz həcmində pul veriblər. Hər dəfə diasporaya pul lazım olan məqamda Fuad Abdullayevə ağız açmağın faydası olmayıb və ümumiyyətlə, onun yanına düşmək belə mümkün deyil. Bizim hörmət elədiyimiz şəxs, sədrin məsləhətçisi olan Azər Səferov vəzifədən gedəndən sonra isə diasporla bankın əlaqələri birdefələk kəsilib - qaynaq bildirir.

Abdullayevin diasporaya laqəy münasibətini bu faktdan da görmək olar: "Təşir" özəl şirkətlər qrupunun erməni sahibi Rusiyadakı

çoxunun yaxşı-yaxşı düşünməsinə dəyər. Beynəlxalq Bankın Moskva filialının fəaliyyətinə bütün bu illər ərzində hətta səfirliyimizin göz yumması da maraqlı məsələlərdəndir".

Xatırladaq ki, Rusiyadakı səfir Polad Bülbüloğlu ilə Abbas Abbasovun sıcaq münasibətlərdə olması, hətta səfirin ondan asılı vəziyyətdə düşməsi barədə məlumatlar, "Azər Rüşm"un hazırkı prezidenti Söyün Sadıqovun dilindən "onlar eyni qayıqdadırlar" kimi ittihamedici iddialar səslənib və Bülbüloğlu tərəfindən bu günə qədər təkiş edilməyib.

□ Siyasət şöbəsi

Azərbaycan masonlarının Rusiyadan idarə olunduğu üzə çıxdı

Moskvada rəsmən tanınmış mason təşkilatının - Böyük Rusiya Lojasının yaradılmasının 20 illiyi qeyd olunub. Virtualaz.org saytı xəbər verir ki, bu qapalı təşkilatın toplantısı barədə bəzi məlumatları "V kurse" portalı əldə edə bilib. Mərasimə onlarla ölkədən mason təşkilatlarının - Böyük Lojalara rəhbərlərinin qatıldığı bildirilir.

Toplantı qapalı olsa da iştirakçılardan biri, Mason Ordeninə mənsub olduğunu gizlətməyən rusiyalı siyasətçi Andrey Boqdanov bəzi məlumatları və fotoşəkilləri sosial şəbəkələrdə yerləşdirib. Həmçinin digər mason mənbələrindən əldə edilən xəbərlərə görə, Moskvadakı toplantıya dünyanın hər yerindən yüzlərlə Orden nümayəndəsi qatılmışdı. Qonaqların arasında Fransa, İsveçrə, ABŞ, Avstriya, Gürcüstan, Moldova, Ermənistan, İsrail, Latviya, Malta, Rumıniya və digər ölkələrin, habelə Qabon, Cibuti və Mavrika kimi cirtən ölkələrin masonları olub. Portalın əldə etdiyi məlumata görə, iştirakçıların arasında dünya masonluğunun bir çox liderləri, o cümlədən Fransanın Böyük Milli Lojasının Böyük Ustası Jan Pyer Servel, Avstriya Böyük Lojasının Böyük

Ustası Corc Semler, Böyük Lojalara Ümumdünya Konfransının icraçı katibi Tomas Cekson və digərləri də yer alıblar.

Belə görünür ki, Qərblə Rusiya arasında gərginlik və qarşılıqlı sanksiyalar masonluğa təsir etməmişdi.

Toplantıda Rusiya Böyük Lojasına Böyük Ustasının seçilməsinə dair səsvermə keçirilib. Rus masonlarının qərarı ilə Böyük Rusiya Lojasına yaxın 5 ildə Andrey Boqdanov rəhbərlik edəcək. Həmçinin mason təşkilatının rəhbərliyinə vəzifəli şəxslə-

rin - Böyük Zabıtların seçkisi həyata keçirilib.

Bundan əlavə, məlum olub ki, Rusiya masonları Ermənistan, Gürcüstan və Azərbaycanın Böyük Lojalarnın da təsisçiləridir. Yeni hər üç Cənubi Qafqaz ölkəsinin masonları Rusiyadan idarə olunmuş.

Toplantıda bildirilib ki, Rusiya Böyük Lojası Qazaxıstan, Belarus və Qırğızıstanda da Böyük Lojalara təsis etməyə hazırlaşır.

Masonluğun tarixi XVIII əsrə dayanır. Bu dini-mənəvi hərəkat XVIII əsrin əvvəllərində Böyük Britaniya-

da yaranıb. Masonların ilk lojası olan Böyük Loja da 1717-ci ildə Londonda yaradılıb. Masonların Böyük Fransa inqilabına hazırlıqda böyük rolu olub.

Katolikliyin yaygın olduğu ölkələrdə masonlar təqiblərə məruz qalıb. İtaliya, İspaniya və katolikliyin mövcud olduğu digər ölkələrdə liberal partiyaları "mason partiyaları" adlandırılıb.

Dünyanı gizli mason təşkilatlarının idarə etdiyinə dair əfsanələr bütün dövrlərdə populyar olub və indi də belə qalmaqdadır.

Qərb-Rusiya qarşılıqlı qarsıdurması daha da dərinləşdi

Yunanistanda iyulun 5-də keçirilən referendumda iştirak edənlərin 61 faizdən çoxu beynəlxalq kreditlərin təqdim etdiyi iqtisadi qənaət proqramına "yox" deyib və ölkə növbəti dəfə iqtisadi fəlakət həddinə gəlib. 2008-ci ildən bu yana iqtisadi böhran girdabında boğulan Yunanıstanda bu ilin yanvarında "Syriza" Partiyasının rəhbərlik etdiyi radikal solçu qüvvələr hakimiyyətə gəlib. Yunanıstanın yeni baş naziri Aleksis Tsipras (Sipras) dərhal avrozonaya "müharibə" açaraq xarici borcları ödəmə-yəcəyini açıqladı. Yunanıstanın baş naziri bəyan etdi ki, beynəlxalq kreditlər ölkənin 323 milyard avro borcunun bir hissəsini silməli və sərbəst iqtisadi qənaət tədbirlərinə dair tələblərini geri çəkib borc verməyi davam etdirməlidir.

aylar yaxınlaşması da var...

Ukrayna böhranından sonra Qərblə müharibə həddinə gələn Rusiya özünə "cəhənnəmə gedən yoldaş" axtarır. Yunanıstan hökumətinin ötən ayın sonunda Sankt-Peterburqda Rusiya qazını "Türk axını" qaz kəməri ilə nəqli ilə bağlı memorandum imzalaması isə artıq Avropa Birliyinin bütün siyasətinə tüpürmək idi. Yunanıstanın energetika naziri borc üçün dirəndikləri Avropa Birliyinə qarşı yönəlməyib. Qərbin cidd-cəhdlə engəllədiyi, hətta bu layihədə yer almaq istəyən bir neçə Balkan ölkəsinin (məsələn, Makedoniyanın) hökumətlərinə qarşı çevriliş planlarını işə salması bu məsələdə necə qətiyyətli olduğunu göstərir. Yunanıstan hökuməti bu memorandumla Rusiya ilə "cəhənnəmə gedən yolu" rəsmiləşdirdi. Qərb, xüsusilə Avropada indi xeyli fəallaşmış Amerika bu cür xəyanətləri bağışlamır. Necə ki, Rusiya keçmiş SSRİ respublikalarında Qərbin fəallaşmasını hər cür vasitələrlə, hətta hədə və şantajla engəlləyir, yeni işğal planları qurur.

Yunanıstandakı referendumun nəticələrini Rusiya KİV-ləri "xalqın və Sıprasin qələbəsi" hesab edir. Amma aydındır ki, Kremlin indiki çətin maliyyə durumunda Yunanıstanı yanına çəkib dirçəltmək gücündə deyil. Ən əsas Yunanıstan Putinin "Türk axını" qaz kəməri ilə nəqli ilə bağlı memorandum imzalaması isə artıq Avropa Birliyinin bütün siyasətinə tüpürmək idi. Yunanıstanın energetika naziri borc üçün dirəndikləri Avropa Birliyinə qarşı yönəlməyib. Qərbin cidd-cəhdlə engəllədiyi, hətta bu layihədə yer almaq istəyən bir neçə Balkan ölkəsinin (məsələn, Makedoniyanın) hökumətlərinə qarşı çevriliş planlarını işə salması bu məsələdə necə qətiyyətli olduğunu göstərir. Yunanıstan hökuməti bu memorandumla Rusiya ilə "cəhənnəmə gedən yolu" rəsmiləşdirdi. Qərb, xüsusilə Avropada indi xeyli fəallaşmış Amerika bu cür xəyanətləri bağışlamır. Necə ki, Rusiya keçmiş SSRİ respublikalarında Qərbin fəallaşmasını hər cür vasitələrlə, hətta hədə və şantajla engəlləyir, yeni işğal planları qurur.

Referendumun ilkin nəticələrinin açıqlanmasından dərhal sonra Almaniyaya kansleri ilə Fransa prezidenti arasında telefon danışığı olub. Merkel və Olland bu gün- iyulun 7-də Avropa Birliyinin fövqəladə sammitini çağırmağı qərara alıblar.

Yunanıstanı bitirən ən əsas səbəb: "Kremlə dostluq..."

Ölkə maliyyə böhranından bu vəziyyətə düşsə də, onun indiki çöküşü daha çox siyasi səbəblərə bağlıdır; bu, Rusiya ilə təhlükəli həddə yaxınlıq edən digər ölkələr üçün də bir xəbərdarlıq sayılmalıdır; Kremlin ağışundakı Ermənistanda Avropa Birliyinin bayraqlarının dalğalanması bəlkə də bu prosesin başlanğıcıdır...

Yunanıstanın yeni hakimiyyətinin "oğru qanunları" psixologiyası ilə davranması, hətta rəsmi tədbirlərdə belə qalstuk taxmayan baş nazirin Kremlin maliyyə dəstəyi ilə iqtidara gəldiyi barədə hələ ilin əvvəlində danışılmağa başlanmışdı. Aleksis Sıprasin komandası 2010 və 2012-ci illərdə Beynəlxalq Valyuta Fondu, Avropa Mərkəzi Bankı və Avropa Komissiyasından kredit yardımı alan Yunanıstanı yeni maliyyə dəstəyi almaq niyyətində idi. BVF-yə ödənilməli olan 1.5 mlrd. avronun müddəti iyun ayının 30-da başa çatdığından, Avropa Birliyi üzvləri danışıqlar prosesində Afinaya kredit yardımının üçüncü mərhələsinin şərtlərini açıqladı. Əsas şərtlər vergi sektorunda və sosial sahədə islahatların aparılması idi. Sıpras isə bu şərtləri qəbul etmədiyini bəyanladı və Avropa Birliyini şantajda günahlandırdı. Beləliklə, Yunanıstan 2015-ci ilin 30 iyununda ödəməli olduğu 1.5 mlrd. avronun ödənişini təxirə saldı, ölkədə bankların fəaliyyəti iyul ayının 7-dək dayandırıldı, bankomatlardan çıxarılaçaq məbləğ 60 avroyadək məhdudlaşdırıldı və ölkənin qarşısında qoyulmuş şərtlərə münasibətin bildirilməsi iyulun 5-nə təyin edilmiş referendumla xalqın ixtiyarına buraxıldı.

Solçu yunan hökumətinin özünəarxayınlığı bununla da yekunlaşmırdı. Sıpras Qərbin sanksiyaları ilə ölkənin qarşısında qoyulmuş şərtlərə münasibətin bildirilməsi iyulun 5-nə təyin edilmiş referendumla xalqın ixtiyarına buraxıldı.

məsini də arzulayırdı. Putin isə Avropa Birliyinin "parçalandığı"na sevinərək "Yunanıstan kartı"ndan təkca qəzəbli olduğu Avropa liderlərinə qarşı deyil, bütün dünyaya qarşı oynamağa başladı.

Yunanıstanın qaz kəmərləri üçün strateji mövqeyindən istifadə edən Rusiya öncə Azərbaycanın da içərisində olduğu Trans-Adriatik Qaz Kəmərinin (TAP) engəlləməyə başladı. Qeyd edək ki, TAP layihəsi "Şahdəniz-2" yatağındakı qazın Yunanıstan və Albaniya vasitəsilə, Adriatik dənizi ilə İtaliyanın cənubuna, oradan da Qərbi Avropaya nəqlini nəzərdə tutur. Üstəlik, Yunanıstan hökumətinin ölkənin qaz kəmərləri sisteminin operatoru olan DESFA

şirkətinin səhmlərinin 66 faizinin SOCAR-a satılmasına dair 2013-cü ildə imzalanmış müqaviləni pozacağını bəyan edərək Azərbaycan hökuməti ilə ultimativ dildə danışmağa başladı. Sıpras hökuməti bəyan etdi ki, DESFA-nın səhmlərinin 66 faizini yox, 49 faizini SOCAR-a sata bilər. Aydın idi ki, bu qərar da Rusiyanın barmağı var idi. Çünki Yunanıstan DESFA-nın özəlləşdirməyə çıxarılmasından sonra bu şirkətlər uğrunda SOCAR-la bərabər "Qazprom" şirkəti arasında kəskin rəqabət vardı. Azərbaycan bu rəqabətdə Rusiyayı qıçlandırmamaq üçün o qədər də maraqlı deyildi, amma Avropa Birliyi Yunanıstanın o vaxtkı hökumətinə DESFA-nın məhz

SOCAR-a verilməsi üçün ciddi təzyiq edirdi. "Qazprom" nəticəni bildiyindən son anda tendərdən çəkildi və oyundan kənarda qaldı. Bu məğlubiyyət isə Putinə şübhəsiz ki, bərk sarsıtmışdı. Əlbəttə, bu müqavilənin maliyyəti nəhəng şirkətlər üçün qəpik-quruş olsa da, Azərbaycan və Qərb üçün önəmli idi. Qeyd edək ki, bu müqavilənin imzalanmamasında Avropa Birliyinin də müəyyən rolu var. SOCAR-la DESFA arasında müqavilə bir neçə aydır ki, Avropa Komissiyasının Antiinhisar Komitəsində ləngidilir və Azərbaycan tərəfi bununla bağlı bir neçə dəfə etirazını bildirib. Avropa Birliyinin bu ləngiməsinin səbəbləri sırasında rəsmi Bakının Rusiya ilə münasibətlərinin son

Avropa Birliyi liderlərinin iqtisadi böhrandan çıxma bilməyən Yunanıstan xalqı ilə heç bir düşmənçiliyi yoxdur. Avrozonanın öz iqtisadi şərtləri var və buna uyğunlaşmaq lazımdır. Amma Yunanıstanın baş naziri təkca Avropa Birliyinin kredit şərtlərinə əməl etməməklə hədəfə gəlməyib, o həm də indiki məqamda küreyini Kremlə söykəyərək Avropa Birliyinə arxadan zərbə vurub və bunun cəzasını almaldır. Referendumun nəticələrini "Yunanıstan və Avropa üçün tarixi səhv" adlandıran Sıpras hökumətinin əsas fiquru-maliyyə naziri Antonias Samaras artıq istefa verib. Bu, yanvar ayından bəri hökumətdə ilk istefadır və böyük ehtimalla davamı da olacaq.

Məlumatlara görə, Almaniyaya kansleri Angela Merkelin yunan baş nazirini görməyə gözü yoxdur və Yunanıstanın avrozonadan qovulmasında ısrar edir. Fransa prezidenti Fransua Olland isə daha yumşaq mövqedədir və Afina ilə danışıqların davam etdirilməsinə tərəfdardır.

Yunanıstan maliyyə səbəbindən bu vəziyyətə düşsə də, onun indiki çöküşü daha çox siyasi səbəblərə bağlıdır. Bu, həm də Rusiya ilə təhlükəli həddə yaxınlıq edən digər ölkələr üçün də bir xəbərdarlıq sayılmalıdır. Rusiyanın ağışundakı Ermənistanda Avropa Birliyinin bayraqlarının dalğalanması bəlkə də bu prosesin başlanğıcıdır...

□ "Yeni Müsavat"

88-ci ildən bu tərəfə bu qədər ümitsiz olmamışdım...

Hüseyinbala SƏLİMOV

Siyasi partiyalar sizə daha çox qocalar evini xatırladırsa, bundan elə də təəccüblənməyin, çünki bu, gerçəklikdir...

2000 -ci il idi. Parlament seçkilərinə bir azacıq qalmışdı. Seçki ərəfəsində məndən ölkədəki siyasi mərkəzləri təhlil etməyi, bir növ seçki dövrünü azacıq da olsa, araşdırmağa cəhd göstərməyi xahiş etdilər...

Mən də bunu etdim və o vaxt gördüm ki, ölkədəki siyasi müxalifət elə də ümitsiz vəziyyətdə deyil, hətta əksinədir, o dövr üçün müxalifət kifayət qədər güclü idi. Həmin ildəki seçkilərdə də bu, təsdiqləndi - düzdür, hakimiyyəti qələbəni etiraf etməyə vadar qoymaq və bir növ onu təsdiq etməyi mümkün olmadı, amma müxalifət partiyalarının qələbəsi şeksiz idi...

Bunu indi sadəcə, özüm üçün etmək istədim. Amma çox ümitsiz bir vəziyyət alındı və belə bir vəziyyəti mən 1988-ci ildən bu tərəfə müşahidə etməmişdim. Ona görə də builki parlament seçkiləri haqqında danışmağa heç adamın həvəsi gəlmir. Güman edirəm ki, elə bir vəziyyət yaranıb ki, hakimiyyət seçkini hətta bütün qaydalara uyğun keçirməyə də cəhd edə bilər. Amma edəcəkmiz?..

Qərbdədir, müxalifətin güclü və zəif vaxtları olub. Amma hakimiyyətin güclü və özünə inamlı vaxtını görmək, deyəsən, bizə qismət olmayacaq. Onlar həmişə olduğu kimi, bu dəfə də hakimiyyətin mənbəyi kimi seçki məntəqələrini təsdiq etdircəklər və böyük ehtimalla həmin məntəqələrə gələn adamların kimə və necə səs verməsi, elə bir əhəmiyyət kəsb etməyəcək...

Bununla bağlı çox yazmışıq. Səbəbini araşdırmağa çalışmışıq. Belə bir qənaətə gəlmişik ki, bu hakimiyyəti tək cə müxalifət çəkəndir, onlar həmişə olduğu kimi, ümumiyyətlə, düzgün seçki keçirməkdən, bu seçkilərdə müstəqil adamların qalib gəlməsindən ehtiyat edirlər...

Bəli, kimdəsə elə bir təsəvvür yaranmamalıdır ki, onu cəmiyyət seçib. Hamı parlamentə və yaxud bələdiyyələrə seçildiyi üçün yalnız hakimiyyətə minnətdar olmalıdır. Məsələ bundadır ki, artıq bir dəfə yazdığımız kimi, özü seçilən adamın, necə deyirlər, "dili uzun olur", çünki o, mandatı sədəqə kimi almadığının fərqi də olur və buna adekvat da hərəkət edir...

Hakimiyyəti isə belə perspektiv çox qorxudur. Ona görə də ölkə müstəqil adamlardan "təmizlənir", nəticədə də bu ölkədə yalnız "buyruq qulları" qalır və siz bir detala fikir verin: hakimiyyətin özündə də demək olar ki, parlaq simalar çox azdır...

Amma bir müddət əvvəl belə deyildi. Baxırdın ki, bəli, bu məmurun siyasi perspektivi ola bilər. Amma sonradan hakimiyyət düşərgəsinin özü də bu cür simalardan "təmizləndi"...

Deyərdim ki, eyni yolla müxalifət düşərgəsi də addımladı. Bütün müxalifət siyasəti iki-üç nəfərin ambisiyasına qurban verildi. Sanki əvvəldən hər şey elə bu adamların "siyasi karyerası" naminə edilmişdi...

Bəli, mən indi "siyasi karyera" ifadəsini dırnaqda yazıram, çünki bunu ciddi qəbul etmək çətinidir. Ən başlıcası, müxalifətdə yeniliklərə və yeni adamlara start verməyə imkan tapılmadı. Hərəyə bir ad yapırdılar. Guya ki, müxalif partiyada başçı və yaxud da aparıcı sima başqası olsaydı o, asılı vəziyyətə düşməkdə. Halbuki, bu, yalnız gülüş doğura bilər, çünki müxalifətin bundan da asılı və zəif halını təsəvvür etmək çətinidir. Necə deyirlər, islanmışın sudan nə qorxusu?..

Ona görə ümid yalnız "siyasi torq"lara qalır, yalnız siyasi sövdələşmələr və hətta deyərdik ki, siyasi alver müxalifəti yenidən gündəmə gətirə bilər. Amma "torq" da, alver də güclü tərəflə aparılır. Müxalifət isə indi belə tərəf deyil...

Belə vəziyyətdən isə hamı itirir. Ölkədə müstəqil sözlə, müstəqil fikrə, müxalif mövqeyə maraq azalır...

Arabir əyalətə yol düşəndə görürsən ki, insanlar artıq müxalifət kəlməsinə belə unudublar. Heç şəhərdə də vəziyyət ürəkəcan deyil...

Bəli, bizim siyasi mühit çox qısır oldu. Üz istəyirəm, bu vaxt ərzində "siyasi abortlar" çox oldu-cəmiyyətə yeni siyasətçilər meydana çıxarmağa imkan vermədilər. Halbuki qonşu Gürcüstana və Ukraynaya baxın! Siyasi komandalar və siyasi nəsilər neçə dəfə dəyişdi!..

Hətta Ermənistanda vəziyyət başqa cürdür. Azərbaycanlı siyasi palitra heç bir yerdə qalmayıb-hər yerdə 80-ci illərin ictimai dalğasında siyasətə gələn indi memurlarını yazmaq məşğuldurlar...

Bizdə isə köhnə hamamdır və köhnə tas... Ona görə də böyük ümidlər üçün elə bir əsas yoxdur-bizim siyasət bir neçə adamla bahəm qocalmağa məhkumdur. Siyasi partiyalar sizə getdikcə daha çox qocalar evini xatırladırsa bundan elə də təəccüblənməyin, çünki bu, gerçəklikdir...

Yunanistanda iyulun 5-də keçirilən referendumdan sonra səsərin 100 faizi sayılıb və səsvermədə iştirak edənlərin 61 faizdən çoxu beynəlxalq kreditorların təqdim etdiyi iqtisadi qənaət proqramına "yox" deyib. Yunanistan referendumunun nəticəsi açıqlandıqdan sonra Fransa prezidenti Fransua Olland və Almaniya kansleri Angela Merkel Avropa İttifaqı ölkələrinin fövqəladə sammitini çağırıb. Sammitdə Yunanistanın avrozonada qalib-qalmaması məsələsi həll olunacaq.

Yunanistan referendumu- ölkənin gələcəyinə ciddi şübhələr var...

Ekspertlər bildirirlər ki, səsvermənin gözlənilən təsirləri avronun kursunun kəskin ucuzlaşması, Avropa ölkələrinin səhm bazarının ciddi dəyər itirməsi olacaq...

Bundan əvvəl Almaniya hökumətindəki mənbələr bildirmişdi ki, Yunanistanda referendumdan "yox" cavabının çıxması bu ölkənin avrozonadan atılması ilə nəticələnecek və nə qədər ki, baş nazir Aleksis Tsipras hakimiyyətdədir, bu ölkəyə bir sent də yardım verilməyəcək. (virtualaz.org)

Lakin Brüsseldəki mənbələr bildirirlər ki, Yunanıstanda referendumun nəticələri bu ölkənin avtomatik olaraq avrozonadan atılması mənasını vermir. Çünki hansısa ölkənin avrozonadan çıxarılmasına dair leqal prosedür belə yoxdur. Bu baxımdan vəziyyətin sonrakı inkişafını ancaq danışıqlar müəyyən edəcək. Yunanistan hökuməti isə referendumda dəstək qazandıqdan dərhal sonra beynəlxalq kreditorlarla danışıqları bərpa etməyə hazır olduğunu bildirir.

Ekspertlər isə gözləyirlər ki, Avropa birjalı açılan kimi Yunanıstanda səsvermənin nəticələrinin təsiri altında indekslər aşağı düşəcək. Habelə Rusiyada birja indekslərinin və rublun kursunun aşağı düşməsinə gözləyirlər. Avronun da dollara nisbətən zəifləyəcəyi gözlənilir.

Yerli ekspertlər isə Yunanıstanda baş verənləri bir neçə aspektdən dəyərləndirirlər. Ekspert Qubad İbadoğlunun sözlərinə görə, Yunanıstanda referendum Avropa Birliyi ilə danışıqlar üçün qapını açıq saxladı: "Yunanlar referendumda "yox" deməklə baş nazir Alexis Tsiprasın danışıqlarda mövqeyini möhkəmləndirsə də, qeyri-müəyyənlik davam edir. Bu qeyri-müəyyənliyin ilk zərbəsinə dünyanın ikinci böyük iqtisadiyyatına malik olan Çin alıb. Bu gündən Çin valyutası və şirkətlərinin səhmləri dəyərini itirməyə başlayıb. Bu proseslərin di-

Birliyinin "anti-böhran resepti" ölkəni "sıfır cəmi oyununun" iştirakçısına çevirib. Atılan istənilən addımın taktiki təsirləri ola bilər, strateji baxımdan oyunda nəticə dəyişməyəcək: Afina tablodan sıfırı və ya sıfırları silmək üçün nə iqtisadi gücü, nə də siyasi dəstəyi var. Böhran

qiymətində artımlar gözlənilir. Bu isə okeanın o tayında vəsaitinin təxminən yarısını saxlayan Neft Fondu üçün yaxşı xəbər sayıla bilər. Referendumun nəticələri Azərbaycanla Avropa arasında iqtisadi əlaqələrə də təsir göstərməyəcək. Bu qitəyə daha çox strateji məhsullar ix-

isə Yunanıstanda dominatlığını gücləndirən bir sıra aparıcı Qərb ölkələrinə öz hesablarına xeyli xallar yazmasına çoxdan imkan yaradıb".

Ekspertin sözlərinə görə, Yunanıstan Azərbaycan üçün strateji baxımdan əhəmiyyətli tərəfdaşlardır. Bu ölkə Azərbaycanın əsas strateji qazkəməri olacaq TAP-da istehlakçı və eyni zamanda tranzit ölkədir: "Ölkəmizin sözügedən dövletdə sərmayələri ilə Dövlət Neft Fondunun aktivlərinin dörrdə birini avro və idarə olunan vəsaitlərinin 40 faizinin Avropa Birliyində saxlanıldığını nəzərə alsaq, Yunanıstanda böhran başa çatmasında maraqlı olan ölkələrdən birinin də məhz Azərbaycan olduğunu desək yanılmarıq. Gözlənilir ki, referendumun nəticələri avronun dollara məzənəsinə təsir göstərəcək. Elə Azərbaycan Mərkəzi Bankının da bu iş həftəsinə zəif avro ilə başlayacağı da proqnozlaşdırılır. Doğrudur, bazarıdakı mövcud tarazlıq hələlik avropalıların pulunun kursunda çox kəskin azalmalara imkan verməyəcək. Eyni zamanda Yunanıstan böhranının ölkəmizin strateji qazkəmərlərinin reallaşmasına təsir edəcəyi gözlənilir. Razılaşmaq lazımdır ki, bu təşəbbüslərin reallaşmasında Bakı və Brüssel qərarverici tərəflərdir. Afina sadəcə iştirakçısıdır. Kəmərin əsas benefisarı olan İtaliya isə özünün enerji asılılığını yumşaltmaqda maraqlı görsənir. Yunanıstanın defoltu Dövlət Neft Fondunun gəlirliliyinə mənfi təsir göstərməyəcək. Bir tərəfdən, fond artıq xeyli vaxtdır "avrosuzlaşma" siyasəti aparır. Digər tərəfdən isə bu defoltdan ABS və Almaniya səhmdarlarının qazanacağı gözlənilir. Sözügedən dövlətlərdə səhmlərin

rac edən Azərbaycanın avro-ixalında həcm və qiymətdə hələlik hər hansı dəyişikliklərin olaçağı gözlənilir. Beləliklə, Afina yeni mərhələnin başlanğıcıdır: bu ölkədə hətta sabahı proqnozlaşdırmaq çətin olsa da belə".

Ekspert Natiq Cəfəri isə vurğulayıb ki, səsvermənin gözlənilən təsirləri avronun kursunun kəskin ucuzlaşması, Avropa ölkələrinin səhm bazarının ciddi dəyər itirməsi ola bilər: "Orta və uzun vədə təsirləri hesablamırdıq üçün AB-nin atacağı addımları gözləmək lazım gələcək. Əgər AB Yunanıstan şantajına boyun əyib, bu ölkəyə ciddi güzəştə getsə, borclarını silsə, yeni kredit xətti açsa, islahat paketini yumşaltsa, bütün Avropada, əsas da Cənub ölkələrində aşırı sol və aşırı sağ siyasi qüvvələr güclənəcək. İtaliya, İspaniya, Portuqaliya, Kipr kimi ölkələrdə aşırı uclarda olan siyasi partiyaların hakimiyyətə gəlmə şansları artacaq, onlar da şantaj yolu seçərək trilyonlarla avro olan dövlət borclarını silməyə, daha çox güzəşt qazanmağa çalışacaqlar. Yox, əgər AB yunanlarla sət davranıb başqalarına da dərs olacaq qərarlar alsalar- AB və avrozona bir müddət sancılı duruma düşəcək. Amma sonra vəziyyət stabilləşəcək".

Qeyd edək ki, artıq Yunanıstanın maliyyə naziri Yannis Varufakis də istefa verib. Referendumda "yox" deyilməsinin üstündən 24 saat keçməmiş nazir Varoufakis zəfərə baxmayaraq istefasını açıqlayıb. Sərt çıxışları və Avropa Birliyinə meydan oxuması ilə yadda qalan maliyyə nazirinin istefasını elə AB ilə əlaqələndirirlər. Belə ki, baş nazir qurumla münasibətləri daha sakit nazirlə davam etmək istəyir.

"Space" telekanalının efirində son günlər baş verən qalmaqallar gündəmi məşğul edib. Son bir həftədə iki ayrı-ayrı verilişdə qonaqların təhqir olunması ciddi qalmaqala səbəb olub. Artıq telekanalın rəhbəri Vaqif Mustafayev "Günaydın" verilişində baş verən "Sən fahişəsen!" qalmaqalı ilə bağlı Milli Televiziya və Radio Şurasına (MTRS) təqdimat göndərmiş və bütün sənədləri quruma təqdim edib. Son olaylardan sonra telekanalda ciddi kədr dəyişikliyi baş vermiş, ixtisarlardan, işçilərdən öz hesabına məzuniyyətə göndərildiyi deyilir.

Bu hadisələrlə bağlı "Space" kanalının icraçı direktoru Kamil Şahverdiyev "Yeni Müsavat"a danışdı.

- Son günlər kanalda baş verənlər, eləcə də verilişlərdəki qalmaqallar gündəmdə ciddi müzakirə olunur...

- "Space" kanalının üzərinə gəlirlər. Nəyə görə bilirməm.

- Hər halda, sizin "Günaydın" verilişində yazar Əziz Musaoğlu müğənni Mətanət Əsədovanı "fahişə" adlandıraraq. Başqa bir verilişdə aparıcı Səidə Sultan qonağına "sən cürəmə" deyib... Bunlar da sıradan hallar deyil axı...

- Biz də tədbirlərimizi görmüşük. Milli Teleradio Şurasına bu barədə məlumat vermişik, rəsmi sənədləri göndərmişik. "Əsl şou" verilişinin aparıcısı dəyişdirildi. Sonra "Günaydın" verilişini də dayandırdıq. Baxmayaraq ki, ilin sonuna qədər bu verilişin müqaviləsi vardı, biz iyunun 17-də prosesini dayandırdıq. Yeni biz də efirdə buraxılan səhvlərə görə tədbirlər görürük, səhv edənlər də cəzalandırılır.

- Milli Teleradio Şurasına göndərdiyiniz təqdimatda nələr qeyd olunub?

- Biz orda aparıcıların dəyiş-

"Space" nə edib ki, onu qapatsınlar?"

Telekanalın icraçı direktoru Kamil Şahverdiyev: "Canlı yayımdır, insandır, sözü deyib, o anı geri qaytarmaq, onu kəsmək mümkün deyil"

dirilməsi haqqında məlumat vermişik. Çünki aparıcı etdiyi səhvə görə məsuliyyət daşıyırdı. Aparıcının cəzalandırılması barədə daxili sənədlərin surəti Milli Teleradio Şurasına göndərilib.

- Maraqlıdır, bu qalmaqallı verilişlər sizə reyting qazandırdımı?

- Əlbəttə. Amma bununla belə, deməliyəm ki, ən yüksək reyting versə belə, orda efirə yaraşmayan ifadələrin səslənməsi xoşagəlməz haldır. Bu, olmamalıdır, bizə belə reyting lazım deyil.

- "Space" ətrafında gedən bu qədər söz-söhbət onun qapadılması ilə nəticələnmə bilərmi?

- Xeyr. "Space" nə edib ki, onun fəaliyyətini dayandırsınlar, efiri qapatsınlar?

- Kamil bəy, efirə çıxmadan öncə aparıcılara hansı təlimatlar verilir? Məsələn, hansı sözü demək olmaz, qonaqla necə davranmaq lazımdır və sair kimi...

- Əlbəttə deyilir. Amma canlı yayımdır da. İnsandır, sözü deyib, o anı geri qaytarmaq, onu kəsmək mümkün deyil axı. Bu, aparıcının öz səhvidir ki, bu sözü işlədib, ya işlətməyib.

- Amma hiss olunur ki, aparıcılar da qalmaqalda maraqlıdır. Bəzən baş tutacaq, arzuolunmaz sözlərin səslənməyi hiss olunan bir davamı, atışmanı qızışdırıqları ilk baxışdan özünü göstərir. Aparıcılara "qalmaqal yarat, reyting qazanaq" kimi göstərişmi verilir telekanal rəhbərliyi tərəfindən?

- Xeyr, telekanal rəhbərliyi də sizin mövqedədir. Kim istə-

yer ki, efirində qalmaqal yaradılsın, belə sözlər eşidilsin? Biz də istəmirik. Ona görə də mübarizə aparırıq. Amma yenə də canlı efirdir və canlı efirdə heç kim heç nədən siğortalıdır. Bununla belə, məsuliyyət payı aparıcının üzərindədir. O, bu sözü işlətməməli olduğu halda işlədirsə, günah da ondadır. Ona görə də cəzalanır.

- Adını sadaladığımız verilişlərin aparıcılarını "Space" kanalından tamamilə uzaqlaşdırdınızmi?

- Onlar əslində kanalının əməkdaşları deyildi. Prodakşn şirkətləri tərəfindən hazırlanmış proqramlar idi. Biz də o prodakşnlara şərt qoyduq ki, həmin aparıcıları dəyişdirsinlər.

- Media kluarlarında dolan xəbərlərə görə, "Space" rəhbərliyi bəzi verilişləri bağlayır, işçiləri isə öz hesabına məzuniyyətə göndərir...

- Yox, bütün kanallarda olduğu kimi, yay vaxtı bəzi proqramlar məzuniyyətə gedir, bəziləri öz fəaliyyətini dayandırır. Amma bizdə bunun əksinə olaraq, yay dövründə bəzi yeni verilişlər də açılıb. Biz tamaşaçıları yeni proqramlarla sevindirəcəyik. İşçilər isə növbəli sistemlə öz qanuni məzuniyyətlərinə gedirlər.

□ SELCAN

"Xədicə İsmayıl deyir ki, mən yanlış subyekt olaraq seçilmişəm"

Fariz Namazlı: "Jurnalist radioda maliyyə öhdəliyi daşıyan adam olmayıb" Tural Mustafayev: "Prokurorluqda mənə dedilər ki..."

Vəkil Fariz Namazlı ötən həftə AzadlıqRadiosunun əməkdaşı, hazırda həbsdə olan müvəkkili Xədicə İsmayılın görüşüb. Bu barədə bizə açıqlamasında F.Namazlı bildirdi. Onun sözlərinə görə, jurnalistin durumu yaxşıdır, artıq istintaq materialları ilə tanış olub. F.Namazlı dedi ki, cinayət işi üzrə icraata artıq xitam verilib, bu gün vəsatət verəcək. Vəsatət təmin olunmasa, ittiham aktı tərtib olunub, məhkəməyə göndəriləcək. Vəkilin sözlərinə görə, gələcək həftədən sonra proses olmalıdır.

F.Namazlı dedi ki, ortada X.İsmayılın təqsirini təsdiq edən heç bir sübut yoxdur. Jurnalistin üzərində Cinayət Məcəlləsinin 125-ci maddəsi (özünü öldürmə həddinə çatdırma) ilə bağlı maddə qalıb. Vəkilin sözlərinə görə, qarşı tərəf - Tural Mustafayev ərizəsindən imtina etsə də, şikayət qüvvəsində qalıb. "Bu şəxs şikayətindən imtina edib. Deyib ki, təzyiqlər nəticəsində belə bir ərizə yazmaq məcburiyyətimdə qalıb. Hətta kimin təzyiqinə məruz qalması ilə bağlı adlar da sadalayıb. Amma prokurorluqda o məsələ araşdırılmayıb ki, kim təzyiq edib, nəyə görə edib. Prokurorluq bir cümlə göstərmiş ki, zərərçəkənin ərizəsindən imtinasına görə işə xitam verilmir. Halbuki burda iki nüans var. Əgər ərizəçi öz şəxsi istəyinə əsasən ərizəsindən imtina edərsə, bu halda onun şikayətinə əsasən həmin hissəyə xitam verilə bilər. Amma əgər ərizəçi təzyiq əsasında belə bir ifadə verdiyini etiraf edərsə, bu halda dərhal xitam verilməlidir".

Vəkil xatırladı ki, X.İsmayıl T.Mustafayevin həkimdən keçdiyini, hətta daha öncə intihar etdiyini deyib. Amma gənc həmin vaxt buna görə X.İsmayılı ittiham etmirdi: "Xədicə xanım bildirib ki, 2014-cü ildə Tural Mustafayevi görməyib. Onunla hər hansı danışıq, münasibəti olmayıb. Diger ittihamlara gəlincə, deyib ki, yanlış subyekt olaraq seçilib. "Mən AzadlıqRadiosunda maliyyə öhdəliyi daşıyan adam olmamışam". Bunu da Xədicə xanım deyib".

Tural Mustafayev isə "Yeni Müsavat"a açıqlamasında bildirdi ki, yazdığı ərizəyə baxmayaraq, onu bu iş üzrə zərərçəkən kimi tanıyırlar. Müsahibimiz bir neçə gün öncə prokurorluqda olub. Ona istintaqın yekunlaşdığı bildirilib, 15 cildəndən ibarət istintaq materialları ilə tanışlıq təklif edilib: "Saat yarım müddətində orda oldum. Bildirildilər ki, 20-25 günə, 1 aya qədər məhkəmə başlanacaq. Onlara şikayət ərizəsini təzyiq altında yazdığımı bildirdim. Dedilər ki, məhkəmədə istədiyinizi deyə bilərsiniz. İlahatım, ərizəm işə tikilib. Cildləni, nömrələni. Məni çağırmışdılar ki, sənədlərlə tanış olum. Bütün hallarda məhkəməyə çıxacağam və sözümlü deyəcəm".

Xatırladaq ki, jurnalist Xədicə İsmayılın qarşı ötən ilin dekabrın 5-də Cinayət Məcəlləsinin 125-ci maddəsi (özünü öldürmə həddinə çatdırma) irəli sürüldü və o, həmin gün həbs olunub. Səbəylə Rayon Məhkəməsində hakim Elşad Şamayevin sədrliyi ilə keçirilən prosesdə onun barəsində 2 aylıq həbs-qətimkan tədbiri seçilib.

Fevralda jurnalistə qarşı Baş Prokurorluq Cinayət Məcəlləsinin 179.3.2 (mənimləmə və israf etmə - külli miqdarda törədildikdə), 192.2.2 (qanunsuz sahibkarlıq), 213.1 (vergi ödəməkdən yayınma) və 308.2-ci (vəzifə səlahiyyətlərindən sui istifadə) maddələri ilə yeni ittihamlarını elan edib.

Bu ittihamlara görə jurnalisti 12 ilədək həbs gözləyir. Xədicə İsmayıl irəli sürülən ittihamları peşə fəaliyyəti ilə əlaqələndirərək rədd edib. Beynəlxalq Amnistiya Təşkilatı jurnalisti "Vicdan məhbusu" elan edib.

□ Sevinc TELMANQIZI

MTRS "Space"yə güzəştə gedir?

Toğrul Məmmədov: "Kanalın rəhbərinin gördüyü tədbirlər şura tərəfindən təqdirəlayiq hesab edilib"

"Space" kanalının rəhbərliyi efirdə baş verən qalmaqallar üzündən işdən çıxarılan aparıcılar və işçi heyətinə verilən töhmətlər barəsində MTRS-yə hesabat təqdim edilib". Bu sözləri Milli Televiziya və Radio Şurasının aparat rəhbəri Toğrul Məmmədov "Yeni Müsavat"a verdiyi açıqlamasında deyib. Şura rəsmisinin sözlərinə görə təqdim edilən hesabat kanal üçün yüngülləşdirici hal kimi nəzərdə tutulacaq: "Kanal rəhbərliyi artıq şuraya öz hesabatını təqdim edib. Bu normal tendensiyadır. Görünən budur ki, kanal rəhbərliyi efirdə baş verən, qeyri-etik, xoşagəlməz olaylarla bağlı özü tədbir görüb və bu, şura tərəfindən təqdirəlayiq hesab edilib".

Şura rəsmisi onu da qeyd etdi ki, özəl televiziyalarda yayımlanan bütün şou tipli verilişlər barəsində ciddi araşdırmalar aparılır: "Bütün şou xarakterli verilişlərin siyahısı hazırlanıb. Araşdırma zamanı Milli Televiziya və Radio Şurası haqqında Əsasnamənin 32-ci bəndinə əsasən verilişə verilən tələblərin pozulması halları aşkar edilərsə, həmin verilişlər barə-

sində ciddi tədbirlər görülməkdir".

Qeyd edək ki, "Space" kanalının rəhbərliyi efirdə səslənən qeyri-etik sözlərə görə müğənni Səidə Sultanı efirdən uzaqlaşdırıb. Verilişin aparıcılığı isə jurnalist Tahirə Məmmədov qızına həvalə olunub. O, birinci efir günündən sonra "Yeni Müsavat"a açıqlama verib: "Space" kanalına şəxsən televiziya-

nın rəhbəri Vaqif Mustafayev tərəfindən dəvət olunmuşam. Artıq hər kəsə məlumdur ki, xoşagəlməz olaylardan sonra "Space" televiziyasına qarşı böyük həssaslıq var. Bu səbəbdən kanal rəhbərliyi "Əsl şou" verilişinin heyətində köklü dəyişiklik etdi və aparıcılıq mənə etimad olundu. Veriliş efirə gəlməzdən iki gün öncə Vaqif Mustafayev yeni heyətlə geniş

müzakirələr apararaq öz tövsiyələrini verdi".

Tahirə Məmmədovun verilişin yeni prinsiplər üzərində qurulduğunu deyib: "Bundan öncəki verilişlər mövzu üzərində qurulmurdu. Lakin artıq "Əsl şou"nun hər bir yayımı konkret bir mövzuya əsaslanacaq, həftə və ya gün ərzində aktual olan məsələlərə toxunulacaq. Çalışacaq ki, verilişə tamaşaçıların sevdii incəsənət nümayəndələrinin dəvət edək.

Əsas odur ki, verilişdə daha efir qaydaları pozulmayacaq, tamaşaçılar qeyri-etik davranışlar görməyəcək".

Xatırladaq ki, bugünlərdə "Space" TV-nin efirində yayımlanan Vüsələ Kərimovanın aparıcılıq etdiyi verilişdə müğənni Mətanət Əsədova ilə yazar Əziz Musaoğlu bir-birlərinə qarşı biabırçı şəkildə təhqiredici sözlər işlədiblər. Bunun ardınca həmin kanalda yayımlanan "Əsl şou"da müğənni Səidə Sultanın həmkarı Rəhim Rəhimli ilə söhbətdə qeyri-etik sözlər işlədib. Hər iki olay cəmiyyətdə ciddi narazılıqla qarşılandı. Milli Televiziya və Radio Şurası (MTRS) məsələyə qarşıaraq televiziya rəhbərliyinin bu olaylarla bağlı ciddi tədbirlər görməyəcəyi təqdirdə kanalın yayımının bir ay dayandırılacağı barədə xəbərdarlıq etmişdi.

□ Xalidə GƏRAY

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında
Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına
Dövlət Dəstəyi Fondu

KİVDİF

www.kivdf.gov.az

Ermənistan-Azərbaycan,
Dağlıq Qarabağ münaqişəsi haqqında
həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması,
Azərbaycanın ədalətli mövqeyinin müdafiə edilməsi

Azərbaycan və Ermənistan prezidentlərinin növbəti görüşünün vaxtı və yeri açıqlanıb. İlham Əliyev və Serj Sarkisyan sentyabrda ABŞ-da bir araya gələcəklər. Görüş BMT Baş Assambleyasının Nyu-Yorkda növbəti iclası çərçivəsində baş tutacaq və bu, iki ölkə prezidentinin son illərdə sayca dördüncü görüşü olacaq.

Məhz elə bu məqsədlə də ATƏT-in Minsk Qrupu həmsədrələrinin regiona növbəti səfəri gözlənilir. Onlar Azərbaycanın və Ermənistanın dövlət başçılarının görüşünün təşkili məsələsini müzakirə etməyə hazırlaşırlar. Bellidir ki, həmsədrələrin birgə səfərindən öncə amerikalı vasitəçi Ceyms Uorlik ayrıca İrəvan və Bakıya gedəcək, bu yöndə danışıqlar aparıb.

Əslində Nyu-York görüşünün anonsu prezidentlərin ötən il oktyabrın 27-də Parisdəki sonuncu görüşü zamanı verilib. Yeni belə qənaət hasil olur ki, onlar növbəti dəfə 11 aydan sonra (!) görüşəcəklər. Bu, elbəttə ki, son illərin danışıqlar tarixində ən böyük pauzadır və ilk növbədə sülh prosesinin dalana girdiyini, Qarabağ müzakirələrinin səmərəsizliyini göstərir. Elə bu məqamı nəzərə alan Bakı rəsmiləri bəyan ediblər ki, Azərbaycan tərəfi görüş xətrinə görüş keçirməyin tərəfdarı deyil.

Lakin həmsədr ölkələr, xüsusən də ABŞ və Fransa təmsilçiləri belə hesab edirlər ki, nəticə olmasa da, prezidentlərin adicə görüşüb şəkil çəkdir-

məsinin özü pozitivdir və müharibə ehtimalını azaldır, sülhə ümidləri artırır, qarşılıqlı etimada xidmət edir.

Müharibənin mümkünlüyünü isə getdikcə daha çox ekspert real hesab etməkdədir. Narahatlıq həmçinin iki həmsədr ölkə - ABŞ və Rusiya arasında Ukraynaya görə yaşanan gərgin münasibətlərdən yanadır. Təhlükə var ki, bu ziddiyyətlər Qarabağ probleminin həll axarını daha arzuolunmaz səmtə yönəldə bilər. Odur ki, ABŞ konflikt ətrafındakı situasiyanı daha ciddi nəzarət altında saxlamağa, tərəfləri sülhə vadar etməyə çalışsın.

"Rusiya tərəfindən Ukraynada həyata keçirilən beynəlxalq işğal səbəbindən bu ölkənin ABŞ və digər Qərbi dövlətləri ilə münasibətləri kəskinləşib, lakin prezident Barak Obama, dövlət katibi Con Kerri ardıcıl şəkildə qeyd edirlər ki, ortaq maraqların olduğu məsələlərdə biz birgə işləməyə hazırıq".

Bu barədə ABŞ-ın Ermənistanı səfiri Riçard Mills yerli portallardan birinə müsahibəsində Dağlıq Qarabağ problemi ilə bağlı iki ölkənin

Qarabağ

İki ölkənin iqtisadi resurslarını müqayisə edən analitik ardınca bildirib: "Bir yanda Ermənistan adlı ölkə var. Kasıbdır, orada daşlı torpaqdan və bir də ərindən savayı heç nə yoxdur. Balaca, kiçik xalqı olan ölkədir. Başqa yanda isə Azərbaycan var - olduqca varlı neft ölkəsi, açıq-aşkar yüksəlişdə olan, üstəlik, Türkiyə ilə sıx əlaqələrə malik bir ölkə. O Türkiyə ki, çox mühüm dövlətdir, NATO üzvü, ümumiyyətlə Cənub cinahında ən vacib dövlətlərdən biridir. Və bir yanda da Azərbaycanla Ermənistan

Prezidentləri niyə ABŞ görüşdürmək istəyir?

Böyük pauzadan sonra Vaşinqton prosesi "ölü nöqtə"dən çıxara biləcəkmə? Rusiya amilini neytrallaşdırmaq üçün görüş yerini deyil, ikili standart siyasətini dəyişmək lazımdır...

mümkün əməkdaşlığına dair sualı cavablandırarkən bildirib.

"Düşünürəm ki, ABŞ və Rusiyanın konfliktin dinc nəzamlanmasından dolayı hədəfi eynidir. Bizim qiymətləndirməmizə görə, münaqişə tərəflərindən də heç biri konfliktin və ya müharibənin bərpə olunmasına səy etmir. Biz artıq illərdir çalışırıq ki, düşmənçiliyi aradan qaldırmadan ötrü ermənilər və azərbaycanlılar arasında ünsiyyəti təmin edək" - deyib diplomat.

Səfir Minsk Qrupu həmsədrliyinə Türkiyə və Almaniyanın gətirilməsi ehtimalına da toxunub: **"Birləşmiş Ştatlar hesab edir ki, indiki tərkibdə dəyişiklik etməyə heç bir ehtiyac yoxdur. Minsk Qrupunun tərkibində də hər hansı dəyişiklik mümkün deyil, əgər bu-**

na bütün tərəflərin hamısının razılığı yoxdursa".

Ancaq fakt budur ki, hazırkı həmsədrlər daha çox ermənilərə meyillilik nümayiş etdirir, Azərbaycana münasibətdə ikili standartlardan çıxış edir, işğalçını adı ilə çağırırlar. Halbuki Rusiyaya, Krıma münasibətdə diametral əks mövqə sərgilənir. Almaniya və Türkiyənin vasitəçiliyə gətirilməsini də ən əvvəl bu disbalans diktə edir.

İki isti nümunə: bir neçə gün öncə ABŞ-ın vitse-prezidenti Co Bayden Şərqi Ukraynada separatçı rejimlərin oktyabrın 18-də yerli "seçkilərə" hazırlaşmasını qətiyyətlə pisləyən açıqlama verdi. Bayden bəyan elədi ki, bu, birbaşa Minsk anlaşmasının və Ukrayna qanunvericiliyinin pozulması demək olacaq.

Yada salaq ki, mayın 3-də Dağlıq Qarabağda da qanunsuz seçkilər keçirilmiş, lakin Amerikadan analoji sət bəyanat gəlməmişdi. Sual ortaya çıxır yəni: nədən Dağlıq Qarabağdakı "seçkilərə" eyni kəskin reaksiya göstərilir, hələ üstəlik, bu separatçı quruma ABŞ hər il maliyyə yardımları ayırır, "Dağlıq Qarabağ xalqı öz gələcəyinin müəyyən edilməsində iştirak etməlidir" kimi ikibaşlı yanaşma sərgiləyir?

Rusiyanın mövqeyindən danışmağa ümumiyyətlə deyir, çünki bu ölkə, sadəcə, Ermənistanla birgə münaqişə tərəflərindən biridir. Krımın işğal gününü özünün tarix kitablarına salmağa hazırlaşan bir dövlət, Ermənistanın hərbi müttəfiqi, görsən, Dağlıq Qarabağ məsələsində ədalətli münsif ola bilermi? Sual ritorikdir.

Hərçənd Rusiya özünü elə aparır ki, guya Ermənistanla Azərbaycana eyni gözlə, ədalət prizmasından baxır. Hətta tanınmış rusiyalı telejurnalist Vladimir Pozner iddia edir ki, "Azərbaycanla münasibətlər Rusiyadan ötrü Ermənistan-dan daha önəmlidir". Bu fikri o, erməni saytına müsahibəsində söyləyib. **"Konkret halda Rusiya öz maraqlarından çıxış edir və Azərbaycanla əlaqələr Moskva üçün daha mühümdür"** - deyib Pozner.

arasında Dağlıq Qarabağda görə konflikt var. Mən artıq öz proqramımda bildirmişəm ki, siyasət - kim nə deyir-dəsin, nə vicdani hisslərə, nə də mənaviyyətə və ədalətə əsaslanır. Siyasət - soyuq hesablama isidir, milli maraqlarından çıxış edən dəqiq hesablamaqdır".

"Odur ki, əgər bu anlayışdan çıxış eləsək, Rusiya üçün Azərbaycanla əlaqələr daha vacibdir, nəinki Ermənistanla. Ola bilsin, bu, kiməsə xoş gəlməsin, necə istəyirsiniz, lakin məsələlərə sakit, soyuq başla baxanda, bu, məhz belədir. Ona görə də Rusiyanı mən günahlandırmazdım" - əlavə edib Pozner.

Poznerin Azərbaycanla bağlı söylədikləri təbii ki, səmiyyətdən uzaqdır. Ən azı ona görə ki, vacib tərəfdaş sayılan bir ölkənin problemlərinin də qayğısına qalırlar. Qarabağ məsələsində isə Rusiyanın fəallığı, problemi yoluna qoymaq əzmi sezilmir. Rusiyanın Ermənistanla real təsir imkanlarını nəzərə alsaq, konfliktin həlli məhz Kremlə görə yerində sayır və böyük ehtimalla prezidentləri Nyu-York təması da bu acı reallığı dəyişmək gücündə olmayacaq.

Rusiya amilini neytrallaşdırmaq üçün görüş yerini yox, ikili standart siyasətini dəyişmək lazımdır. Qərbi nəzərdə tuturuq.

Ermənistan iqtisadiyyatı defolt təhlükəsi qarşısında

Son illər Ermənistan hökuməti böyük həcmdə daxili və xarici borc yığır ki, bu da defolta səbəb ola bilər. Bu barədə "Trend" Ermənistanın "Aykakan jamanak" qəzetinə istinadən məlumat verir.

Qəzet yazır ki, rəsmi proqnozlara əsasən, 2015-ci ildə Ermənistanın dövlət borcu 4,9 milyard dollar təşkil edəcək, bu göstərici 2008-ci ildə 2,13 milyard dollar olub və bunun 1,82 milyard dolları xarici borcun payına düşüb: "Əgər 2008-ci ildə dövlət borcu ÜDM-in 18 faizini təşkil edirdisə, o, 7 ildə cəmi 2,5 də-

fə artaraq 2015-ci ildə təqribən 44,5 faizə çatacaq".

Məlumatda qeyd olunur ki, hər şey reallıqda daha pis olacaq: "Belə ki, cari ilin I rübünün yekunlarına görə, dövlət borcu ÜDM-in 52 faizini üstələyir. Bu göstəricinin cari ilin sonuna ÜDM-in 55-57 faizinə çatacağı gözlənilir".

İstilər dünyada can alır

Günəşdən necə qorunaq ki, ölməyək?

Xəbər verdiyimiz kimi, Pakistanın Kəraçi şəhərində kütləvi şəkildə dəfnlər həyata keçirilir. Havaların isti və rütubətli çox olmasına görə bu günə qədər 1300-dən çox insan həyatını itirib. Məsullar bu cəsədləri cəm halında basdırmaqdan başqa çarələrinin olmadığını bildiriblər. Bunun üçün kütləvi məzarlıq qazılıb və həlak olanlar cərgəylə torpağa tapşırıblar.

Həmçinin digər vilayətlərdə də isti hava şəraiti çoxlu sayda insan itkisinə səbəb olub. Ramazan ayının başlanğıcından bu yana regionda güclü istilər düşüb.

Ötən istirahət günlərində Karaçidə 45 dərəcə isti olub. Adının çəkilməsini istəməyən rəsminin sözlərinə görə, günvurmada 40 mindən çox adam xəstələnib və onların 8000-dən çoxu xəstəxanaya düşüb. İyunun 25-də Karaçidə isti 37 dərəcəyə düşüb. Hökumət şəhərdə 100 tibbi mərkəz yaradıb.

Ölkənin nüfuzlu dini xadimi iyunun 24-də bəyan edib ki, xəstə və zəifləmiş insanlar oruc tutmaya bilərlər.

Tibbi ədəbiyyatlarda isə göstərilir ki, insan orqanizmində bioloji proseslərin normal getməsi üçün zəruri temperatur 36-37 dərəcədir. Orqanizmdə istiliyi beyindəki termorequlyasiya mərkəzi tənzimləyir. İsti havada dəri genişlənir və buxarlanma baş

verir. Nəfəs yollarında buxarlanma baş verir. Nəfəs yolları genişlənir ki, daxili temperaturu aşağı salsın. Qış vaxtında dəridə, damarlarda sıxılmalar olur ki, temperaturu saxlaya bilsin və bədən soyumasın. Amma orqanizm bayırda həddən artıq soyuq və ya isti altında qaldıqda termorequlyasiya pozulur və temperatur dəyişir. Uzun müddət hərət altında olan şəxsdə də bədən qızması baş verir. Yəni temorequlyasiya mərkəzləri bunun öhdəsindən tam gələ bilmir və bədən temperaturu artır. Nəticədə də həddən artıq temperatur artdığından qan laxtalanması, qatılaşması artır və qanın hərəkəti pisləşir. Bu hadisəyə də istivurma deyilir.

Günvurmanın ölümlə nəticələnməsi halları da tez-tez özünü göstərir. Tronbozlar,

ürək fəaliyyətinin dayanması, beyinə qan sızma halları bu zaman özünü göstərir.

İstivurmalar zamanı ilkin tibbi yardım olaraq gün vuran şəxsi yaş dəsmala bükmək lazımdır. Günvurma zamanı ilkin tibbi yardım olaraq zərərçəkmiş şəxsi sərin bir yere çəkmək, onun alnına, bədənində yaş dəsmal qoymaq lazımdır. Daha sonra isə həkim çağırılmalıdır. Həkim yardımı isə peşkar yardımdan ibarətdir.

Günvurma - günəş şüalarının uzun müddət ərzində orqanizmə təsiri nəticəsində baş verir. Günvurma əksər hallarda, başı açıq şəkildə xeyli müddət ərzində gün altında qaldıqda baş verir. Belə hallarda gün şüalarının təsiri nəticəsində baş beyinə qan axını artır və beyinin qan dövrəni pozulur. Bu zaman zərərçəkəndə zəiflik, ürəkbulanma, başgicəllənmə, güclü baş ağrıları, qulaqlarda küy, təgnəfəslik, nəbz tezleşməsi, üşütmə,

ürək bulanması və qusma, temperaturun 40C və daha artıq dərəcəyə yüksəlməsi kimi əlamətlər qeyd edilir. Ağır hallarda qıcolmalar və huşun itirilməsi də ola bilər. Bəzi hallarda bu əlamətlər dərhal, bəzi hallarda isə açıq günəş altında qaldıqdan bir neçə saat sonra evə gəldikdə baş verir.

Günvurmanın ilkin əlamətləri qeyd edilən kimi zərərçəkəni kölgəyə və ya sərin otağa aparmaq, onu sıxan paltarları çıxarmaq, yanoturaq vəziyyətdə uzatmaq lazımdır. Zərərçəkənə soyuq su verib, üzünü, sinəsini soyuq su ilə silmək lazımdır. Başına, boyununa yan tərəflərinə, qoltuqaltı və qasıq nahiyələrinə (iri damarlar keçən yerlər) buz və ya bu mümkün olmadıqda soyuq su ilə kompres qoyulmalıdır. Bu zaman əl və ayaqlara xardal kağızı da qoymaq olar. Daha bir üsul - paltarları soyundurub zərərçəkəni soyuq suda isladılmış parçaya bükmək və başına buz qoymaqdır. Zərərçəkənin temperaturu normaya çatdıqda onu quru parçaya və ya dəsmala bükmək lazımdır. Xəstənin vəziyyəti ağırlaşdıqda dərhal "təcili yardım" çağırılmalıdır.

Huşunu itirdiyi halda zərərçəkənə naşatır spirtli içlətmək, tənəffüs olmadıqda isə süni tənəffüs vermək tələb olunur.

2014-cü ilin dekabrında Peruda keçirilən BMT-nin böyük iqlim konfransında elan edilib ki, 2014-cü il tarixdə ən isti il olub.

□ **Sevinc TELMANQIZI**

Müstəntiq günahı qəzada ölən sərnəşinin üstünə atdı

"Müstəntiq cinayət işi üzrə icraata xitam verib, günahı isə ağır yol qəzası zamanı dünyasını dəyişmiş həkimin üzərinə qoyublar". Bu barədə virtualaz.org saytına vəkil Rəşad Mirmehdizadə məlumat verib. Vəkilin sözlərinə görə, hadisə bu il martın 11-də saat 00:46 radələrində Yasamal rayonu, M.Müşfiq küçəsində baş verib.

Bakı şəhər sakini Muxtar Mehdiyev idarə etdiyi "Nissan" markalı avtomobili yolun ortasındakı səkinin üzərində olan elektrik dirəyinə vurub. Nəticədə ağır bədən xəsarətləri almış sərnəşini - N.Tusi adına klinikanın baş həkiminin müavini Xalid Umudov xəstəxanaya aparılarkən yolda vəfat edib. M.Mehdiyevin özü və avtomobildə olan İmtiyaz Babayev isə xəsarət alıblar.

"Hadisədən sonra mərhumun həyat yoldaşı zərərçəkmişin hüquqi varisi kimi tanınmayıb. Məhkəmə yol-nəqliyyat hadisələri ekspertizasının 5 may, 2015-ci il tarixli rəyi alınıb. Yasamal Rayon Polis İdarəsi istintaq şöbəsinin müstəntiqi Simran Əsədullayev hadisənin əsl günahkarı olan sürücü Muxtar Mehdiyevin təqsirli olmamasını əsas tutaraq cinayət işi üzrə icraata xitam verib.

Hadisə yerindən çəkilişə və fotosəkillərə baxanda da görünür ki, hadisəyə səbəb yüksək sürət olub. Avtomobildəki zədələr elədir ki, bu əziklər onun saatda 50-60 km sürətlə hərəkət etməsi nəticəsində baş verə bilər. Bu, mümkün deyil"- deyərək vəkil Rəşad Mirmehdizadə bildirib.

Vəkilin dediklərindən belə məlum olub ki, ekspertlər iş üzrə təqsirli bilinən Muxtar Mehdiyev və İmtiyaz Babayevin ifadələrini əsas götürərək günahı mərhumun üstünə yıxıblar: "Müstəntiq hər iki şəxsin ifadələrini əsas götürərək, yəni "Xalid "avtomobilə toqquşacaq" deyib arxadan qəflətən əli ilə onun sağı çiyindən itələyib və bunun nəticəsində sükan çarxi fırlanıb, avtomobil sola istiqamətlənərək işıq dirəyinə dəyib" ifadəsi əsasında rəy verib. Belə çıxır ki, qəzanın baş verməsinin səbəkarı sürücü yox, sərnəşin olub. Çünki Muxtar Mehdiyevin məsuliyyətdən kənar qalması başqa cür mümkün ola bilməzdi. Bu sahədə təcrübəsi olmayan şəxs də bilir ki, saatda 50-60 km sürətlə hərəkət zamanı avtomobildə o cür zədələr mümkün deyil. Bundan başqa, şəxsin arxa oturacaqdan maşının qarşısına başqa maşınla toqquşacağı ehtimalını görməsi və ani vaxt kəsiyində bunu müşahidə edib sürücüyə irad bildirərək itələməsi absurddur".

Vəkil işin yenidən araşdırılması və əsl günahkarların cəzalandırılması ilə bağlı müvafiq qurumlara şikayət etdiklərini deyib.

Kisilər!!! Axırcı şans!!!

İsraillə təbabəti tətbiq edilir!

Əgər Sizə nə Azərbaycanda, nə də xaricdə heç kim kömək edə bilməyibsə, onda yaxşı insanlara, aşağıdakı xəstəlikləri, keyfiyyətli, qısa müddətlə və tam müalicəsini d-r Vaiz Səmədov apara bilər:

- * Cinsi zəiflik, meyilin və ereksiyanın azalması tam impotensiyədək (yaşdan və səbəbdən asılı olmayaraq)
- * Cinsi marağın və cinsi aktların azalması
- * Vaxtından tez toxum ifrazatı (səbəbdən asılı olmayaraq)
- * Toy gecəsinin uğursuzluqları (kişi tibbi problemlər)
- * Prostatitlər. Prostat vəzin böyüməsi və ya kiçilməsi
- * Prostat adenoması (vazidə düyünlərin əmələ gəlməsi)
- * Cinsi vəzilərin-xayaların böyüməsi və ya kiçilməsi
- * Qasıq-xayalıqda sızılı, küt və ya kəskin ağrılar
- * Əvvəldən xarici cinsi üzvün balaca olması
- * Xarici cinsi üzvün sonradan birdən kiçilməsi
- * Cinsi üzvün düyünlə birdən öyilməsi (Peyroni xəstəli.)
- * Oğlan uşaqlarında cinsiyyət üzvlərinin inkişafsızlığı
- * Uşaqlarda gecə vaxtı yerinə sidiyə getməsi (enurez)
- * Hormonal və iltihablı sonsuzluq (kisilər və qadınlarda da)
- * Yuxusuzluq və yuxu pozuntuları
- * Sidik aktlarının gecə ya gündüz tez-tez olması
- * Sidik aktlarının çətinlikləri və tutulmaları
- * Cinsi aktla bağlı sidikdə və spermada qan olması
- * Zöhrəvi xəstəliklərdən sonra qalıqlar və ağırlaşmalar
- * Saçların bütün formalatda tökülməsi. Sızanaqlar
- * Yuxuda ikən və yuxudan qalxanda qan təzyiqinin yüksək qalması
- * Boyun, baş, bel, ayaq ağrıları və osteoxondroz
- * Onurğa sütununun yırtığı, qulunclarm dərmansız müalicəsi

Həkim qəbulu və həkimə zəng etmək saat 11.00-dan sonra
Tel: (012) 437-88-05; (050) 213 88-05.

Həkimin 16 TV çıxışları: youtube.com və facebook.com
doktor Vaiz Səmədov.

Elan

"İşıqlı yol" sürücülük məktəbi tərəfindən Salahov Elnur Qalib oğlunun adına verilmiş sürücülük şəhadətnaməsi itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Elan

Təcili sərəfəli qiymətə 4 otaqlı mənzil satılır.
Nərimanov Məhkəməsinin həyatında, Stalin layihəli daş binada 4 otaqlı əla təmirli mənzil satılır. 4/2, ümumi sahəsi 120 kv.m, kupe şkaflı, geniş, işıqlı otaqları, döşəmə mozaika parke, mətbəx və digər bütün mebellər, böyük vanna otağı, cak-kuzi, sakit, təmiz həyatı, parkovka yeri var. Qiyməti 185 min manat. Bundan əlavə 2 maşınlaq daş qaraj da satışıdır. (36 kv.m. qiyməti-40.000 AZN.) Mənzilin bütün sənədləri qaydasındadır, mebelləri ilə bir yerdə satılır.
Tel: (050) 210-50-74

Özəl tibb müəssisəsinə 3-5 saata gündə işləmək üçün təqəüddə olan, damara iynə vura bilən tibb bacısı tələb olunur.

Tel: (012) 437-88-05 (13:00-dan sonra)
(050) 213-88-05 (13:00-dan sonra 17:00-dək)

Oğuz rayonunun Calut kəndində "Azpetrol"la üzübüz dağın ətəyində 4 hektar özəl sahədə yerləşən ferma satılır. İşərisində çoban evi, ofisi, yem dəyirmanı, istirahət guşəsi, daimi işığı və suyu var. Əlavə olaraq 5 hektar özəl torpaq sahəsi və bundan başqa müqavilə ilə 6 hektar biçin sahəsi və 126 hektar otlaq sahəsi var. Bunların hamısı birlikdə 450 min manat.

Əlaqə nömrəsi:
(055) 206-14-61,
(070) 335-90-15,
(050) 371-01-60

Dyləncəli, sürətli, asan!

Klassik metodlardan fərqli olaraq, Siz passiv deyil, aktiv dinləyicisiniz!

Kursumuzun sizə vəd etdiyi bacarıqlar:

- ✓ İlk dərindən son dərəcə qədər ingiliscə danışmaq!
- ✓ Sözləri əzbəzləməklə deyil onları istifadə edərək öyrənmək!
- ✓ Danışaraq sürətli grammatika bilgisi əldə etmək!
- ✓ Əla tələffüz və güvənli danışmaq
- ✓ Real ingiliscə sərbəstlik

BOLNUS english
EXPLOSION

Dərsləri kursumuz üzərindən tələbkarlarınızın HƏR DİYYƏ ölmür!

Bakı şəhəri, Bünyat Sərdarov küç. 2, ev 2.
(012) 492 61 75; (051) 433 46 87; (070) 806 56 63
(İçəri Şəhər metrosu, İran səfiriyyəsinin yanı)

Babasil xəstəliyinin ən müasir metodla MÜALİCƏSİ

Almaniyanın məşhur "Karl Etoris" firmasının aparatı ilə Moskva şəhəri proktologiya ETM-də xüsusi hazırlıq keçmiş həkim tərəfindən qansız, ağrısız, yataq rejimi gozləmədən - lateks hələqə qoyulması.

SƏLİMOV FƏRMAN
Tel: (055) 776-70-34

• Yunun 30-da Qusar rayonuun Çiləgir kəndində baş verən qətl zamanı nazirlərdən birinin qardaşının dili tutulub. Ümumiyyətlə, qorxudan, stressdən dil tutulmaları hallarına çox rast gəlinir. Maraqlıdır, dil tutulmasını ciddi xəstəlik hesab etmək olarmı və bu daha çox hansı hallarda baş verir?

Həkim-mütəxəssislərə görə, əslində dil tutulması xəstəlik deyil, insan bədəninin xarici faktorlara verdiyi bir reaksiyadır. Qorxu, həyəcan, çaxnaşma və bənzər duyğular insanın dilinin tutulmasına və danışma qabiliyyətinin bir anlıq itməsinə səbəb ola bilər.

Dil tutulması bəzi insanlarda yalnız bir neçə saniyə, bəzi hallarda isə bir neçə dəqiqə çəkir. Bəzi dil tutulması hadisələrində isə problem qalıcı ola bilər. Buradakı ən əhəmiyyətli faktor bədən özünü kilidləməsidir. Bu tip vəziyyətlərdə mütləq psixoloji dəstək almaq şərt kimi göstərilir.

Dil tutulmasının müalicəsinə gəlinə, psixoloq Dəyanət Rzayev bunun müalicəsinin falçı, ekstrasens yanında yox, psixoloq yanında mümkün olduğunu dedi: "Bu, sırf psixoloji faktordur. Müəyyən ruhi xəstəliklər nəticəsində insan daxili aləminə gedir. Buna autizm deyilir. Özünə qapanır və danışmır. Hər şeyi eşidir anlayır, sadəcə olaraq, danışmır. Şüuraltı bir proses baş verir. Amma sağlam insanlarda da müəyyən stress nəticəsində dil tutula bilər. Bu, orqanizmin müdafiə mexanizmləridir. Orqanizm özü muxtar formada fəaliyyət göstərir. Ola bilər ki, emosional gərginlikdə insanın dili tutulur. Çünki həmin emosional vəziyyətdə ona danışmamaq lazımdır. Əgər qorxudan, stressdən dili tutulan

Dil tutulması ömürlük ola bilərmi?

Dəyanət Rzayev: "Bunun müalicəsi falçı, ekstrasens yanında yox, psixoloq yanında mümkündür"

Adil Qeybullayev: "Qorxudan dil tutulması müalicə və beynin sakitləşməsi nəticəsində keçib gedir, əgər..."

dil tutula bilər. Bu, orqanizmin müdafiə mexanizmləridir. Orqanizm özü muxtar formada fəaliyyət göstərir. Ola bilər ki, emosional gərginlikdə insanın dili tutulur. Çünki həmin emosional vəziyyətdə ona danışmamaq lazımdır. Əgər qorxudan, stressdən dili tutulan

adam yaxşı psixoterapevtin yanına getmə təbii ki, dərman təyin olunacaq və dili açılacaq. Bu cür hallarla tez-tez rastlaşmışıq. Bu hal insan gərginlik, stress keçirəndə baş verir. Ancaq dil tutulması daha çox qorxu nəticəsində baş verir. Əgər dili tutulan insan əv-

vəllər danışsın, onun dili mütləq açılır. Stress orqanizmin ümumi adaptasiya sindromudur. Dili tutulan adamın üzərində psixoloq iş aparmaqla və düzgün müalicə etməklə həmin insanın dili açılacaq. Burada qorxulu və təhlükəli bir şey yoxdur. Psixiatrik mə-

sədyönlü dərmanlar tərtib etməsi ilə bu problem qısa zamanda aradan qaldırılır".

Tibb elmləri doktoru, professor Adil Qeybullayev dil tutulmanın stress nəticəsində baş verən bir hadisə olduğunu dedi: "İnsanın danışmaq, nitq qabiliyyəti çox incə bir mexa-

nizmlə idarə olunur. Hansısa stressdən, ağır xəstəlikdən bəzən xəstələrin dilində kəkələmə, rəhbərsizlik və nitqin digər pozuntuları baş verə bilər. Ona görə də bu sahə, yəni beynin bu hissəsi daha çox zərfliyə və təsirə məruz qala bilər. Stress zamanı dil tutulmasından başqa göz tutulması, qulaq pozulması, yeni eşitmə qabiliyyətinin itməsi və digər hadisələr də baş verə bilər. Bu beyində idarə olunan mərkəzlərdən asılıdır. Beyində emosional motivasiyaların idarə olunduğu yer var. Bu özü xəstələrdə həddən artıq depressiyada nevrozlara və sairəyə gətirib çıxarır. Yeni bütün bunların hamısı keçirilmiş stressin qalıq əlaməti hesab edilə bilər. Bu cür stresslər, müvəqqəti baş verən həmin epizodlar müəyyən bir müalicə, beynin sakitləşməsi nəticəsində keçib gedir. Hesab edirəm ki, bu situasiyadan daha çox asılıdır. Əgər bu hansısa bir funksiyanın pozulması, dil tutulması və sairə beyində həm də digər patoloji hallarla müştərək baş verirsə, əlbəttə, onun müalicəsi xeyli ağırlaşmış olur".

□ Günel MANAFLI

Özbək, türkmən, uyğur, tatar, azər bir boydur...

Çin rejiminin zülmünə məruz qalan uyğurların şanlı keçmişi, dünəni və bu günü...

Çinin Şərqi Türkiyə bölgəsində baş verən hadisələr bütün türk dünyasında böyük nigrançılıq yaradıb. Məlumat əsasən, ötən illərdə olduğu kimi, bu il də müqəddəs Ramazan ayını qeyd etmək uyğur türklərinə qadağan olunub. Belə ki, Ramazan boyunca bölgədə yaşayan, dövlət strukturunda işləyənlər, müəllim və tələbələr oruc tuta, namaz qıla və yaxud məscidlərə gedə bilməzlər.

Qadağanı pozan uyğurlar Çin polisi tərəfindən təqib edilir, hətta qətlə yetirilir. Yayılan xəbərlərə görə, bu səbəblə hələ ötən həftə 28 uyğur türkiyə qətlə yetirilib. Bir çox hallarda qanlı olaylar terrorla mübarizə maskası altında həyata keçirilir. Bir sözlə, Çində uyğur türklərinə qarşı soyqırım siyasəti həyata keçirməkdən çəkinmirlər.

Şərqi Türkiyədə baş verən bu kimi qanlı olay və faciələr ilk dəfə deyil. Uyğurların tarix boyu yaşadıkları müsibətlər dünyanın gözü qarşısında baş verib. Lakin hələ ki bu cür qətləmələrə dünya susmaqla cavab verir. Bəs uyğurlar kimdir, onların adət-ənənələri nədən ibarətdir?

Özbək, türkmən, uyğur, tatar, azər bir boydur, Qa-

raqalpaq, qırğız, qazax bunlar bir soydur...

Uyğurlar hunların birbaşa təmiz kökdən gəlmə törəmələri sayılır. Türklər barəsində araşdırma aparan alimlər də təsdiqləyir ki, uyğurlar başqa xalqlarla heç bir "qatqısı" olmayan əsl türkəsilli, türk genli xalqdır. "Uyğur" sözü ilk dəfə bizim eradan 200 il əvvəl Çin mənbələrində rast gəlinir. Bu mənbələrdə "uyğur" sözü "şahin sürətli dolaşan və hücum edən" kimi göstərilir. Lakin türk tarixçiləri bunu doğru hesab etmir, "uyğur" adının ("əqrəba", "müttəfiq") və gur ifadələrinin birləşməsindən yarandığını irəli sürürlər.

Uyğur qəbilələri əsasən Şərqi Türkiyədə və monqol səhralarında yerləşirdi. Çağdaş Şərqi Türkiyə Qazaxis-

tan, Qırğızistan, Monqolustan, Tibet, Hindistan, Pakistanla sərhəddir. 19-cu əsrin ikinci yarısında uyğurlar müstəqil Uyğur Dövlətini yarada bilmişdilər. Rusiya, Osmanlı, Böyük Britaniya imperiyaları Uyğur dövlətini rəsmi surətdə tanıdılar. Lakin ingilislər uyğurların Rusiyanın təsiri altına düşəcəyindən ehtiyatlanaraq, mançurları silahlandıraraq Şərqi Türkiyəyə hücum etməyə

sövk etdilər. Beləliklə də Çin-Mancur qoşunları bu dövləti işğal edərək ölkənin adını Şərqi Türkiyə deyil, "Şincan" (indiki Sintzyan) adlandırdılar. Rusiya, Osmanlı, Böyük Britaniya imperiyaları Uyğur dövlətini rəsmi surətdə tanıdılar. Lakin ingilislər uyğurların Rusiyanın təsiri altına düşəcəyindən ehtiyatlanaraq, mançurları silahlandıraraq Şərqi Türkiyəyə hücum etməyə

Çinin tabeliyində olarkən uyğurlar bir neçə dəfə azadlıq hərəkatı uğrunda mübarizə aparıblar. İki dəfə Şərqi Türkiyə Respublikası (1933-cü

ildə Birinci Şərqi Türkiyə Dövlətini, 1943-cü ildə isə İkinci Şərqi Türkiyə Dövlətini) qurdular. Hər iki hərəkatın yatırılmasında SSRİ-nin xüsusi fəallığı oldu. Burada həm siyasi, həm də hərbi maraqlar mövcud idi. Çinlə razılaşmadan sonra hər iki hərəkat amansızlıqla yatırıldı. Uyğur ailələrində ən azı 4-5 uşaq olur. Lakin Çin əhali sayının çoxluğuna görə uyğur ailələrində çoxuşaqlılığa qadağa qoyub. Çin hökuməti tək uşaq ailələrə daha böyük imkanlar verir, yaşayış tərzinin yaxşılaşdırılmasına şərait yaradır. Statistika görə, Çində 11 milyondan çox uyğur türkü yaşayır ki, onların da 93 %-ə qədəri Çin vətəndaşlarıdır. Lakin mühacir həyatı yaşayan uyğurların sayı məlum deyil.

Təhsil

Çində uyğurların öz ana dilində məktəbləri var. Lakin qərara əsasən uyğurlar Çin dilində təhsil almalıdırlar. Uyğur əlifbasına gəldikdə, əvvəllər uyğurlar ərəb əlifbası ilə yazıblar, sonra kiril, daha sonra latın əlifbasına keçərək yenidən ərəb əlifbası ilə yazmağa başlayıblar. Lakin ərəb əlifbasını da uyğur dil intonasiasına uyğunlaşdıraraq xüsusi əlifba yaradıblar.

Uyğurlar dəqiq elmlərə, o cümlədən informasiya texnologiyaları, təbabət, ədəbiyyat, tarixə böyük maraq göstərirlər.

Həbsə atılan "pantürkist"lər

Qazaxıstanın və Orta Asiya respublikalarının Çinlə bağlı bir müqavilə var: emiqrasiya edərək Orta Asiya ölkə-

lərinə gəlib oxuyan, evlənen uyğur gəncləri hər hansı iş qurmaq istəyəndə dərhal Çinə göndərilir, orda da "pantürkist", "bölcü" kimi mühakimə edilir, həbsxanalara atılırlar. Ancaq uyğurların Avropa ölkələrində hərəkatları, Orta Asiya ölkələrində təşkilatları var.

Mübariz xalq

Uyğur xalqı tarix boyu öz müstəqilliyi uğrunda mübarizə aparıb. Bir neçə il bundan əvvəl ABŞ-da uyğur mühacirləri "Doğu Türkiyə" dövləti yaratmışdılar. Ölkədən çıxmağa məcbur olan uyğur gəncləri daha çox Yaponiyaya üz tuturlar. Bildirək ki, Yaponiya uyğurları geniş ürəklə qəbul edir, onlara hər baxımdan yardım olmağa çalışır. Buna bariz nümunə kimi bugünlərdə Yaponiyanın paytaxtı Tokioda minlərlə insanın Doğu Türkiyədəki "Çin vətənləri"ne qarşı keçirdiyi etiraz aksiyasını göstərmək olar.

Həmçinin Türkiyə dövləti Çin zülmündən qaçaraq uzun müddət Taylandda saxlanılan uyğurlara sahib çıxdı. Hər iki dövlət arasında gedən uzunmüddətli danışıqlardan sonra ağır şəraitdə saxlanılan, qadın və uşaqlardan ibarət 173 nəfər uyğur Türkiyə ərazisinə gətirildi.

Azərbaycan da türk xalqı olaraq bu cür etiraz aksiyasına qoşuldu. İyulun 1-də Bakıda Çin Azərbaycanıdakı səfirliyin qarşısında Şərqi Türkiyədə baş verən hadisələrə etiraz olaraq aksiya keçirildi. Aksiya Milliyətçi Gənclər Təşkilatı (MGT) tərəfindən təşkil olunmuşdu.

□ Xəlida GƏRAY

MÜSAVAT

Son səhifə

N 146 (6174) 7 iyul 2015

Polisin maşınında yemək yedi, həbs olundu

Mançesterdə yaşayan bir kişini polis maşınının yük yerində şam yeməyi yediği üçün həbs ediblər. 30 yaşlı kişi iyulun 6-na keçən gecə, saat 1-də polis maşınına girib. Hüquq-mühafizə orqanı əməkdaşlarından biri gecə reydi keçirən zaman gənc britaniyalının polis maşınında konfetlə südlü kokteyl içdiyini görüb. Həbs olunan kişinin sərxoş olduğu üzə çıxıb. Adı açıqlanmayan britaniyalıya ictimai asayiş pozduğu üçün cəza verilib.

Marixuana xərçəngə səbəb olur

ABŞ-ın Kaliforniya Universitetindən olan mütəxəssislər bu haqda "Cancer" jurnalında məlumat verib. Belə ki, onlar marixuana çəkməklə müalicəyə tabe olmayan yumurtalıq xərçəngi arasında sıx əlaqənin olduğunu müşahidə etmişlər. Kanserogen effekt nəinki davamlı istifadə zamanı, həmçinin marağ naminə bir və ya bir neçə dəfə dadına baxarkən də formalaşır. 15-45 yaş arası əhali arasında daha intensiv şəkildə yayılan xəstəlik nəticə etibarilə müalicəyə çətin tabe olan və ümumiyyətlə olmayan şəkildə keçirilən və pis mühtin nəticəsidir. 192 xəstə və 292 sağlam xəstəni sorğudan keçirən mütəxəssislər belə nəticəyə gəlmişlər ki, marixuanadan istifadə prosesi iki dəfəyə qədər sürətləndirir.

16 min dollarlıq maşına 810 min dollarlıq nömrə aldı

Taylandda keçirilən hərracların birində 19 yaşındakı universitet tələbəsi ölkənin ən bahalı və ən şanslı sayılan Banqkok çıxışlı 1..1111 seriyalı avtomobil nömrəsinə 25 milyon baht (təxminən 810 min dollar) pul ödəyib. Türkiyənin "Milliyet" qəzetinin xəbərinə görə, ölkənin ən nüfuzlu universitetlərindən biri olan Assumption Universitetində oxuyan Thanapat Tantisevekul "əgər lazım olsaydı 1,6 milyon dollara qədər artırmaya gedəcəkdim" deyib. 11 il əvvəlki hərracda bu nömrə üçün 11 milyon baht (təxminən 355 min dollar) verilmişdi. Nömrə üçün sərəvət ödəyən gənc hərracı qazandığı üçün çox xoşbəxt olduğu və nömrəyə çox pul ödəməsi ilə

bağlı rəylərə isə "o qədər də bahalı deyil" cavabını verib. Xatırladaq ki, tələbə 810 min dollarlıq nömrəni dəyəri 16 min dollar olan Nissan Almera avtomobilinə taxıb.

Kişilər bu qadın tiplərinə nifrət edir

Kişilərin sevmədiyi, yanına yaxınlaşdığı zaman hətta qaçaraq uzaqlaşdığı qadın tiplərindən olmaq istəmirsinizsə, bu məsləhətlərə diqqətlə yanaşın.

Hər şeyi bilən "mənəm" çilər: Hər şey haqqında ən yaxşı mən bilirəm və qarşı tərəfin dediyi hər şey səhvdir. Kişilər bu tip qadınlardan heç zövq almır.

Boşboğazlar: Kişilər çox danışan, dayanmadan deyən qadınlara dözmək belə istəmir.

Həddən artıq romantik: Kişilərə görə hər şeyin qədəri var, romantikanın da. Kişilər həddən artıq romantik qadınlardan uzaq gəzirlər. Onlara görə belə qadınlar çox bezdiricidir.

Çox yemək yeyən: Yemək yeməyi hamı sevir, amma həddən çox yemək yeyən qadınları kişilər sevmir.

Özündən razı: Kişilərin uzaq durduğu, salam belə vermək istəmədiyi ən təhlükəli qadın tipidir. Əsas da qarşı tərəfin etdiyi zarafatlara gülmürsə, əksinə, bunu məhv etməyə çalışırsa.

Son 7 ayda 211 pişik itib

İngiltərənin İpsvich şəhərində son 7 ayda 211 pişik itib. Bu barədə lenta.ru saytı "The Daily Mirror"a istinadən xəbər verir. Pişiklərin axtarışı ilə bağlı koordinasiya üçün yerli sakinlər sosial şəbəkədə xüsusi qrup yaradıblar və orada 2,6 min nəfər var. Könüllülərdən biri olan Deni Parks danışdı ki, ayrıca sayt da hazırlanıb və orada itən pişiklərlə bağlı bütün məlumatlar toplanıb. Fəalın sözlərinə görə, şəhər sakinlərindən birinin üç pişiyi birdən itib. Bundan başqa, son bir neçə gündə şəhərdə 6 heyvan itib.

Qəzetin yazdığına görə, küçələrdə aparılan axtarış zamanı könüllülərdən biri iki pişiyi öz maşına qoyan bir qadın görüb. Sakinlər bu qadın barədə polisə məlumat versələr də, onu aşkarlamaq mümkün olmayıb. Könüllülər hesab edir ki, pişiklərdən itlərin davası zamanı yem olaraq istifadə edilir.

QOÇ - Ulduzların düzümü maraqlı insanlarla rastlaşma ehtimalınızdan xəbər verir. Amma onların arasında bir neçəsi ovqatınızı aşağı salmağa çalışa bilər. Uzaqgörən və dözümlü olun.

BUGA - Astroloji göstəricilər yalnız qonaqlıq və səfərlər üçün uğurlu ərafə olduğunu bildirir. Odur ki, digər işlər barədə baş sındırmağa dəyməz. Nəzərə alın ki, mənfi yüklü Ay da sizin bürcdədir.

ƏKİZLƏR - Qarşınızda füsunkar bir gün var. Bəxtinizə inanırsınızsa risk etməyə dəyər. Çünki gözlənilməz sürprizlər yolunuzu gözləyir. İstənilən ikitərəfli əməkdaşlıq uğurludur.

XƏRÇƏNG - Təxminən saat 14-ə qədər özünüzdə gərgin situasiyalardan qorumağa çalışın. Köhnə palan içi sökməyin. Bunu bacarsanız, günortadan sonra sevinci xəbər eşidəcəksiniz. Maraqlı təkliflər də gözlənilir.

ŞİR - Maliyyə problemlərinizin artması ümumi ovqatınızda mənfi çalarlar yaratmaqdadır. Azacıq səbr edin, yaxın vaxtlarda kişəniz ağırlaşacaq. Gün boyu əsas diqqətinizi sevgiyə yönəldin ki, rahatlanasınız.

QIZ - Mövcud problemlərinizi həll etmək üçün kənarından dəstək almalısınız. Əks təqdirdə, uğursuzluqla üzləşəcəksiniz. Saat 14-17 aralığı bu baxımdan çox əlverişlidir.

TƏRƏZİ - İxtiyarınızda olduqca gərgin bir gün durur. Bəri başdan bütün vacib işlərinizi təxirə salın. Münaqişələrə həvəs göstərməyin, neytral olmağa çalışın. Bəxtinizdə pul da var.

ƏQRƏB - Hiss olunur ki, səhhətiniz ürəkəncə deyil. Lakin narahatçılığa əsas yoxdur. Çünki həkim əlinə düşməyəcəksiniz. Günortadan sonra sevinci xəbər eşidəcəyinizə inanın. Səfəri təxirə salın.

OXATAN - Göy qübbəsi yalnız ailə-sevgi məsələlərində uğurlara yaxın olacağınızı bildirir. Fəaliyyətdə və ya digər münasibətlərdə isə vəziyyət heç də qənaətbəxş olmayacaq. Yalan danışmayın.

OĞLAQ - Yaxşı olar ki, saat 13-ə qədər bütün vacib işlərinizi təxirə salasınız. Əks təqdirdə, cəhdləriniz boşa çıxacaq. Sonrakı saatlarda isə perspektivli sövdələşmələrin iştirakçısı olacaqsınız.

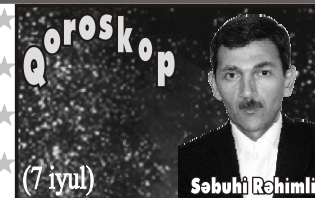

SÜTƏKƏN - Daxili tərəddüdləriniz ümumi sabitliyinizi pozmaqdadır. Nəyi, necə edəcəyinizi müəyyənləşdirə bilmirsiniz. Odur ki, həyata açıq gözlə baxın. Enerjinizi sevgidən alın.

BALIQLAR - Ne qədər yorucu təqvim olsa da, usanmağa dəyməz. Çünki yeni həftədə zəhmətinizin bəhrəsini görəəcəksiniz. Saat 17-dən sonra ürəyinizə yaxın simsarlarınıza baş çəkməyə çalışın. Dərman qəbul etməyin.

Unutmayın, Tanrı ulduzlardan daha yüksəkdə durur!

Qadınlar istirahət etməyi bacarmır

Kanadanın Montreal Universitetinin apardığı araşdırmaya görə, qadınların beyini istirahət edərkən belə çalışır. Qadınlar istirahət edərkən bir çox şey haqda düşümlər, kişilər isə istirahətdən həzz alırlar. Alimlər sübut ediblər ki, qadınlar məsuliyyətli olduqlarına görə kişilərdən daha çox düşümlər. Amma tədqiqat zamanı o da üzə çıxıb ki, istirahət zamanı qadınlar detallar üzərində daha çox düşümlər, istirahəti özlərinə zəhər edirlər. Məsələn, tətildən sonrakı qayğılar, iş yerindəki problemlər onları relax olmağa qoymur. Son nəticədə isə beynini yükləyən zərif cinsin nümayəndəsi istirahətin dadını çıxara bilmir. Araşdırılaraq onu da göstərib ki, qadınlar istirahətdən sonrakı dönmədə də ondan yaxşı zövq ala bilmədikləri üçün özlərini günahkar hiss edirlər.

Səhifəni hazırladı: SELCAN

Təsisçi: Rauf ARİFOĞLU
Baş redaktorun birinci müavini:
Azər AYGAN

e-mail adres: yenimusavat@mail.ru

Ünvan: Bakı şəhəri,
R.Rüstəmov küçəsi
2528-cü məhəllə ev 44/d
Tel: 520 01 23 (24, 25, 26, 27, 28)

Redaktor:
Elsad MƏMMƏDLİ
Lisensiya N: B 114
SAYI: 5.300

"Yeni Müsavat"ın kompüter mərkəzində yığılıb, səhifələnilib, "Azərbaycan" nəşriyyatında çap edilib. Əlyazmalar geri qaytarılmır. Müəlliflərlə redaksiyanın mövqeyi uyğun gəlməyə bilər.